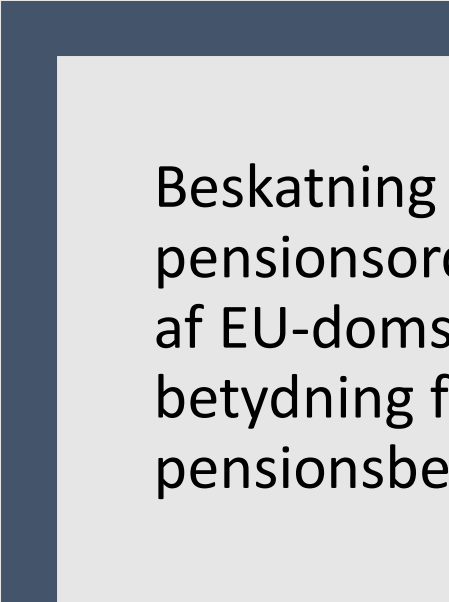

Beskatning af udenlandske pensionsordninger i Danmark, en analyse af EU-domstolens afgørelser og deres betydning for de nuværende pensionsbeskatningsregler

Razia Sayad

Vejleder: Niels Winther Sørensen

Indholdsfortegnelse

Abstract:	3
Kapitel 1: introduktion:	4
<i>Motivation og mål:</i>	4
<i>Problemformulering:</i>	4
<i>Afgrænsning:</i>	5
Kapitel 2:	6
<i>Metode:</i>	6
Kapitel 3:	7
<i>Teoretisk baggrund:</i>	7
<i>Generelt pensionsbeskatning:</i>	8
<i>Pensionssystemet i Danmark:</i>	8
Kapitel 3	10
<i>EU-traktatens betydning for den danske pensionsbeskatning:</i>	10
<i>EU-retten:</i>	11
TEUF-artikel 45 Arbejdskraftens frie bevægelighed (tidligere artikel 39EF):	12
TEUF-artikel 49 Etableringsfrihed (tidligere artikel 43EF):	13
TEUF-artikel 56 frie udveksling af tjenesteydelser (tidligere artikel 49EF)	13
Artikel 63 Frie kapitalbevægelser (tidligere artikel 56 EF).....	14
<i>EU-domstolens dom C-204/90(Bachmann-dommen):</i>	15
<i>Efter domsafsigelsen i Danmark:</i>	19
<i>Kommissionen mod Danmark</i>	22
<i>Dommens betydning for dansk pensionsbeskatningslovgivning:</i>	25
Kapitel 5:	25
<i>Fradrag-og beskatningsreglerne for udenlandske pensions-/forsikringsordninger i Danmark:</i>	25
Pensionsbeskatningslovens § 15C:	26
Pensionsbeskatningslovens § 15D:	27
<i>Erklæringspligten og oplysningspligten:</i>	29
<i>Beskatning af udenlandske pensionsordninger i Danmark:</i>	31
Pensionsbeskatningslovens § 53 A:.....	32
Indbetalinger på en § 53 A-ordning:	35
Beskatning af værditilvæksten:	35
Udbetalinger fra en § 53 A- ordning:.....	37
<i>Pensionsbeskatningslovens § 53 B:</i>	38
Indbetalinger på en § 53 B-ordning:.....	40
Beskatning af værditilvæksten:	40
Udbetalinger fra en § 53 A- ordning:.....	40
<i>EU-konformitet:</i>	41
Fradragsbestemmelserne i Pensionsbeskatningsloven:	41

Kapitel 7:	43
<i>Konklusion:</i>	43

Abstract:

This thesis presents a critical examination of the compliance of Danish pension taxation laws with European Union (EU) legislation, focusing on the alignment of Denmark's current pension taxation rules with EU principles and directives. Emphasizing free movement and non-discrimination as mandated by EU law, the study employs a comprehensive legal analysis to compare Danish pension taxation rules with relevant EU directives and jurisprudence.

Key EU law sources include judgments from the Court of Justice of the European Union (CJEU) and articles from the Treaty on the Functioning of the European Union (TFEU). The thesis scrutinizes instances where the CJEU evaluated member states' tax legislation against free movement principles, notably the *Bachmann* judgment (C-204/90). In this landmark case, while the Belgian tax rules were found to breach free movement principles, the court deemed them justifiable within the tax system.

This rationale of tax system coherence has been a common defense in similar cases, including the EU Court's judgment in *Commission against Denmark* (C-150/04). However, the EU Court of Justice did not accept this justification in the Danish context, leading to mandatory revisions in Danish pension taxation legislation to comply with EU law and uphold the fundamental freedom of movement.

The revision in the Danish Pension Taxation Law, marked by the insertion of Sections 15 C and 15 D, constitutes a significant transformation in the taxation regulations for pensions. This revision now permits taxpayers to deduct or exclude contributions to pension schemes established in other EU/EØS countries, provided that certain criteria are met. This change not only simplifies tax procedures for citizens contributing to pension systems abroad but also ensures that Denmark's tax policy aligns more closely with the fundamental principles of economic integration and mobility within the EU/EØS region.

By analyzing these legal dynamics, the thesis seeks to enhance understanding of the interplay between national tax laws and EU legislation, highlighting the challenges and implications of achieving compatibility in this intricate legal framework.

Kapitel 1: introduktion:

Motivation og mål:

I en verden, hvor vores hverdag er fyldt med international økonomi og skattepolitik, vil der være emner der ræsonnerer dybere på baggrund af deres direkte indflydelse på vores daglige arbejdsliv. Vurdering af hvordan udenlandske pensionsordninger skal beskattes i Danmark er ikke kun et akademisk emne, men også en betydelig del af min professionelle hverdag.

I mit daglige arbejdsliv møder jeg unikke variationer og udfordringer ved at vurdere, hvordan Danmark skal beskatte disse udenlandske pensions-livsforsikringsordninger. Mine vurderinger og beslutninger i denne sammenhæng har væsentlige konsekvenser for de borgere, der har tillid til at jeg træffer korrekte og retfærdige beslutninger. Denne omfattende involvering i området giver mig en indsigt de forskellige tvetydigheder og kompleksiteter, som både lovgiver, borgere og eksperter møder.

For mig er det ikke tilstrækkeligt, udelukkende at følge de retningslinjer i der forvejen eksisterer men derimod at forstå og anvende de dybere principper og konteksten, der ligger bag reglerne. Harmonerer Danmark praksis med EU-domstolens afgørelser eller med andre ord er danske pensionsbeskatningsregler EU-konform? Hvordan kan jeg blive bedre rustet til træffe beslutninger, der både er retfærdigt og overholder både de EU-retlige og de danske nationale regler.

Jeg har valgt at skrive mit speciale indenfor dette emne, fordi jeg vil forbedre min professionelle kompetence, opnå en dybdegående forståelse for beskatning af udenlandske pensionsordninger og at skabe forbindelse og forståelse mellem den praksis jeg oplever hver dag og teorien.

Problemformulering:

Globalisering og den øget arbejdskraftmobilitet er medvirkende til at flere og flere både indrejser til Danmark og udrejser her fra for at arbejde. Disse borgere har i forbindelse med deres arbejde i udlandet oprettet pensionsordninger enten ved udrejsen til udlandet eller når disse udenlandske arbejdere kommer til Danmark. Dette rejser udfordrende skattemæssige problematikker specielt i forhold til beskatningen af deres udenlandske forsikring- og pensionsordninger.

I den forbindelse spiller EU en væsentlig rolle, idet medlemslandenes skatteregler skal overholde EU's regler og retningslinjer. Blandt andre domme har EU-domstolens afgørelser i dommene C-204/90 Bechmann-dommen og C-150/04 kommissionen mod kongeriget Danmark, skabt præcedens, der har haft en direkte påvirkning på hvordan medlemslandene herunder Danmark skal skattemæssigt behandle udenlandske pensionsordninger.

Det ovenstående fører til spørgsmål om, den måde hvorpå Danmark beskatter udenlandske pensionsforsikringsordning: hvorledes har de nævnte afgørelser afsagt af EU-domstolen påvirket pensionsbeskatningsreglerne i Danmark? Er de nuværende pensionsbeskatningsregler i overensstemmelse med EU's regler og principper og hvad vil det betyde for både danske borgere med udenlandske pensionsordninger og udenlandske borgere (vandrende arbejdstagere) med udenlandske pensionsordninger.

Afgrænsning:

Denne afhandling vil fokusere på at undersøge, hvorvidt de danske pensionsbeskatningsregler er i overensstemmelse med EU-rettens regler, med særligt fokus på søjle 2 og 3 pensionsordninger. Hensigten er at vurdere, om den danske lovgivning på dette område er konform med EU-lovgivningen, især i lyset af grænseoverskridende aspekter inden for EU. I denne sammenhæng vil afhandlingen bevidst udelade behandlingen af socialsikringsordninger, tilsagnspensioner, FN-pensioner og tjenestemandspensioner, da disse ikke er relevante for den specifikke problemstilling om EU-konformitet i forhold til pensionsbeskatning.

For at sikre en dybdegående og målrettet analyse vil afhandlingen desuden geografisk afgrænse sig til EU. Denne geografiske afgrænsning er valgt for at holde fokus på relevansen af EU-rettens regler i forhold til de danske pensionsbeskatningsregler og for at undgå udfordringer, der måtte opstå ved at inddrage lande uden for EU, hvor EU-rettens regler ikke finder anvendelse.

Det er også væsentligt at påpege, at afhandlingen ikke vil medtage en analyse af den nu ophævede § 50 fra Pensionsbeskatningsloven. Grunden til denne udeladelse er, at denne bestemmelse ikke længere er del af den gældende lovgivning og derfor ikke bidrager til en forståelse af de nuværende reglers overensstemmelse med EU-lovgivningen. Ved at fokusere udelukkende på de aktuelle regler

sikres det, at analysen afspejler det nuværende juridiske landskab og forbliver relevant og præcis i forhold til den overordnede problemstilling.

Gennem denne fokuserede tilgang sikres det, at afhandlingen fastholder sit fokus på det primære mål og de centrale spørgsmål. Dette bidrager til at gøre analysen mere præcis og indsigtsfuld, hvilket er afgørende for en dybdegående forståelse for pensionsbeskatningslovens EU-konformitet.

Kapital 2:

Metode:

formålet med jura er at etablere og præcisere retsregler, der gælder for både individer, erhvervslivet og statslige myndigheder, og som dækker et spektrum af rettigheder og forpligtelser. Disse regler kan ofte være indviklede og kræver nøjagtig fortolkning. For at løse de juridiske udfordringer anvendes den juridiske metode, som indebærer brugen af diverse retskilder og deres fortolkningsprincipper. En dybdegående analyse af flere kritiske faktorer er afgørende for at klarlægge en juridisk problemstilling effektivt.¹ Kernen i den gældende ret findes i både lovgivningen og i præcedens skabt af domstolsafgørelser.²

Den retsdogmatiske metode er anvendt i udarbejdelse af denne afhandling. Denne metodes primære mål er at foretage en beskrivelse, analyse, og systematisering af den gældende lovgivning³. Dette fokuserer specifikt på at vurdere, hvordan de nuværende regler for beskatning af pensioner harmoniserer med EU's retsprincipper.

For at analysere problemstillingen, vil der blive inddraget domme fra EU-Domstolen. Formålet er at fastlægge overensstemmelsen mellem Pensionsbeskatningsloven og EU-retten. Ved at analysere og fortolke disse domme i lyset af de nuværende bestemmelser i den danske pensionsbeskatningslov, vil undersøgelsen fokusere på, hvorvidt pensionsbeskatningslovens regler er i overensstemmelse med EU-Domstolens praksis

¹ Retssikkerhed og juridisk metode, s. 17

² Retssikkerhed og juridisk metode, s. 9

³ Retsvidenskabsteori, s. 86

I retsdogmatikken sondres der mellem den offentlige ret og privatretten. En afgørende forskel er spørgsmålet om hjemmel. Den Offentlig ret fokuserer på nødvendigheden af en juridisk hjemmel, hvilket betyder, at handlinger kun er tilladte, hvis de er i overensstemmelse med gældende lov. Ifølge Danmarks Grundlovs § 43, kan skatter kun pålægges, ændres eller afskaffes ved lov. Da beskatningsreglerne i Danmark er baseret på grundloven, er det afgørende, at disse regler ikke fortolkes udvidende, da det potentielt kan stride imod Grundlovens § 43. Som hovedregel bør skattereglerne ordlydsfortolkes og kun i tilfælde af tvivl, bør reglerne formålsfortolkes.

Kapitel 3:

Teoretisk baggrund:

Fysiske personer, der er underlagt fuld skattepligt i Danmark ifølge kildeskattelovens § 1, skal ved beregningen af deres skattepligtige indkomst inkludere samtlige indtægter, uagtet om de er erhvervet i Danmark eller i udlandet. Dette skal ske uafhængigt af, hvordan disse udenlandske indtægter behandles skattemæssigt i det respektive land.

I situationer hvor en indkomst er beskatningspligtig i Danmark på grund af globalindkomstprincippet og samtidig er genstand for beskatning i et andet land, opstår der en dobbeltbeskatning. Dobbeltbeskatning kan opstå, hvis det pågældende land har lovgivning, der svarer til den danske kildeskattelovs § 2, der omhandler begrænset skattepligt.

For at undgå eller minimere dobbeltbeskatning har Danmark etableret specifikke nationale bestemmelser inden for skattelovgivningen. F.eks. giver Ligningsloven § 33 mulighed for, under bestemte forhold, at modregne den skat, der er betalt i udlandet, fra den skat, der skal betales i Danmark.

I forsøg på at undgå eller lempe problematikker omkring dobbeltbeskatning, har Danmark også indgået en række dobbeltbeskatningsoverenskomster med de forskellige lande. Formål med disse dobbeltbeskatningsaftaler er i først omgang at fordele beskatningsretten til indkomst mellem de stater, der er parter i aftalen. Ved denne fordeling undgår skatteyderen at blive beskattet af den samme indkomst to gange, dvs. dobbeltbeskattet. Idet dobbeltbeskatningsrisikoen er en barriere for den internationale samhandel, har hovedproblemstillingen været undgåelse af juridisk dobbeltbeskatning.

Efterhånden har skatteflugtsproblematikken blevet et endnu større problem end dobbeltbeskatningsproblematikken i de senere år, har Danmark som mange andre lande forsøgt at imødegå blandt andet dobbelt ikke-beskatning, dels ved at indføre materielle værnsregler i nationallovgivning, som blandt andet dobbeltbeskatningsoverenskomster.

Generelt pensionsbeskatning:

I de fleste europæiske lande, inklusivt i Danmark anvendes der forskellige varianter af "ET"(Exempt- Tax) modellen i forbindelse med beskatning af pensionsordninger. Disse varianter omfatter blandt andet EET, ETT, TET, TEE og ETT. I denne sammenhæng står "E"for "Exemption", hvilket indikerer en undtagelse fra beskatning. "T", derimod, repræsenterer "Taxation", hvilket betegner en beskatning. Dette spektrum af modeller afspejler de forskelligartede tilgange, som europæiske lande har adopteret for at regulere skatteaspekter af pensionsopsparinger, afhængigt af deres unikke skattesystemer og økonomiske politikker.

Disse modeller varierer i, hvordan de forskellige lande håndterer indbetalingerne, afkastet, og udbetalingerne i forhold til beskatning af pensions-/forsikringsordninger. I det følgende er der en kort forklaring af hver model:

- EET (Exempt-Exempt-Taxed): Indbetalinger og afkast er undtaget fra beskatning, mens udbetalinger beskattes.
- ETT (Exempt-Taxed-Taxed): Indbetalinger er undtaget fra beskatning, men både afkast og udbetalinger er skattepligtige.
- TET (Taxed-Exempt-Taxed): Indbetalinger beskattes, mens afkast er undtaget fra beskatning, og udbetalinger beskattes igen.
- TEE (Taxed-Exempt-Exempt): Indbetalinger beskattes, men både afkast og udbetalinger er undtaget fra beskatning.
- ETT (Exempt-Taxed-Taxed): Denne model er lidt anderledes. Her er indbetalinger undtaget fra beskatning, men både afkast og udbetalinger beskattes.

Pensionssystemet i Danmark:

Det danske pensionssystem består af 3 søjler:

Søjle 1 : Offentlige Pensioner (folkepension)

Søjle 2: Arbejdsmarkedspensioner

Søjle 3: Private pensioner

Som borger i Danmark har man ret til at få folkepension, der akkumuleres gennem deres livsforløb, med det formål at sikre dem et økonomisk fundament for borgeren, når han/hun når den fastsatte pensionsalder. Disse pensioner udgør ikke en personlig formue, som den enkelte borger opbygger, men snarere en rettighed, der opretholdes ved kontinuerlige skattebidrag fra efterfølgende generationer.

Søjle 2 og 3 i pensionssystemet består i et bredere forstand af akkumulerende ordninger der er struktureret omkring et ETT-system, for disse ordninger anvendes der en differentieret skatteprocent, hvor der tages højde for skattefradrag ved indbetaling og beskatning ved udbetaling. Formålet med dette system er at fremme incitamenter til opsparing for alderdommen, som en respons på udfordringer forbundet med demografiske ændringer. Arbejdsmarkedspensioner og individuelle pensioner, især i forhold til skattebegunstigede ordninger, kan kategoriseres i tre primære typer: kapitalpensioner, ratepensioner og pensionsordninger med løbende udbetalinger, den såkaldte livrente.

Der kan i Danmark vælges mellem at indbetale på en skattebegunstigede ordning eller/ og en ikke skattebegunstigede ordning. Hvis der vælges at indbetale på en ikke skattebegunstigede ordning, bliver der ikke indrømmet fradrags-/ bortseelsesret for indbetalingen, hvilket betyder at midlerne, der er indbetalt på ordningen, har været beskattet. Udbetalingen fra ordningen vil til gengæld heller ikke udløse beskatning. Her vil der ifølge den ovenfor nævnte pensionsbeskatningsmodel være tale om en TTE- model, hvor indbetalingerne har været beskattet og udbetalingerne vil være skattepligtig.

Vælges der derimod at indbetale på en skattebegunstigede ordning, vil der på indbetalings-tidspunktet, afhængig af om det er arbejdsgiveren eller personen selv der indbetaler, indrømmet fradrag/bortseelse for indbetalingen. Skattebegunstigelsen i denne situation vil udløse en beskatning, hvilket efter modellen kunne betegnes, som et ETT, det vil sige de midler der er indbetalt på ordningen ikke har været beskattet men beskatningen flyttes til udbetalingstidspunktet.

Selvom der både er mulighed for at oprette skattebegünstigede- og ikke skattebegünstigede ordninger i Danmark, vælges der ofte skattebegünstigede ordninger, da der er forskel på den måde værdistigningerne bliver beskattet på. Værdistigningerne på de skattebegünstigede ordninger bliver beskattet med 15,3 %⁴⁵ også kendt som PAL-skat, der bliver betalt af instituttet og værdistigningerne på de ikke skattebegünstigede ordninger beskattes som kapitalafkast efter personskattelovens § 4, stk. nr. 13, hvor afkastet bliver beskattet op til 42%⁶, hvor det er ejeren eller den, der er begünstiget på ordningen, der er forpligtet til at betale.

Før den 21. december 2007, havde man kun ret til for få skattebegünstigelse for bidrag på ordninger, hvor pensionsinstituttet/ forsikringsselskabet, havde hjemsted i Danmark. Danmark var nødt til at lave reglerne herfor om, så de pensionsinstitutter/ forsikringsselskaber i lande inden for EU/EØS, der ikke er etableret i Danmark ligestilles med danske pensions- og forsikringsselskaber, så bidrag på sådanne udenlandske pensions-/ forsikringsselskaber også kan være skattebegünstigede ved opgørelsen af den skattepligtig indkomst. De nye affattede regler trådte i kraft den 21. december 2007, som følge af EU-domstolens dom ”kommissionen mod Danmark” i C-150/04.

Kapitel 3

EU-traktatens betydning for den danske pensionsbeskatning:

I slutningen af januar 2007 i sag C-150/04 ”Kommissionen mod Danmark”, blev Danmark dømt for at have overtrådt frie bevægelighedsartiklerne i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF).

EU-Domstolens afgørelse i sagen ”Kommissionen mod Danmark” fremstår som et repræsentativt eksempel blandt flere sager, hvor domstolen har engageret sig i at vurdere overtrædelser af EU's grundlæggende principper om fri bevægelighed. Før denne afgørelse havde EU-Domstolen allerede behandlet spørgsmålet om, hvorvidt en EU-medlemsstats nægtelse af skattefordele for bidrag til udenlandske pensions- eller livsforsikringsordninger var i strid med princippet om de frie bevægelighederne. To præjudicielle afgørelser, Bachmann-dommen og sagen ”Kommissionen mod Belgien,” er særligt værd at bemærke i denne kontekst. Disse afgørelser etablerede principperne om,

⁴ <https://skat.dk/borger/aarsopgoerelse-forskudsopgoerelse-og-indkomst/pension-og-efterloen/skat-af-pensionsafkast>

⁵ Lovbekendtgørelse 2023-01-06 nr. 12 om pensionsafkastbeskatnings § 2

⁶ <https://skat.dk/hjaelp/satser> skatteløftet for positiv nettokapitalindkomst.

at en medlemsstat har beføjelse til at afvise skattefradrag for bidrag til udenlandske ordninger, såfremt en sådan foranstaltning anses nødvendig for at bevare sammenhængen i det nationale skattesystem. Dette er dog

EU-retten:

Det har længe været en juridisk realitet, at EU's retsprincipper udøver betydelig indflydelse på de enkelte medlemslandes skattelovgivning, hvor der i Danmark i skatteretsområdet findes den direkte harmonisering i form af direktiver. Desuden er det ikke den direkte harmonisering, som den skatteretlige udvikling i det indre marked tager sin form men ved EU-domstolen. EU-domstolen har en særlige rolle i forhold til at sikre effektivitet i det indre marked, hvilket sætter medlemslandenes skattelovgivning under et markant EU-retligt pres.

Den danske internationalskatteret bygger på tre retskildemæssige dimensioner, national skatteret, dobbeltbeskatningsinstituttet og EU-retten. Desuden kan det udledes af forskellige afgørelser at EU-retten har forrang fremfor enhver national lovgivning. Det er fremhævet af EU-domstolen at fællesskabsrettens kerneformål og grundlæggende principper er særlig beskyttelsesværdige og sikringen af disse kræver effektivitet i retsakterne således at de er ensartede i alle medlemslande, af disse grunde tillægger EU-domstolen, EU-retten forrang fremfor enhver national bestemmelse, hvis disse regler er anvendelige.

Hvis en sag skal forelægges ved EU-domstolen, skal denne i første omgang forelægges ved det nationale administrative system, kan landsskatteretten forelægge et præjudicielt spørgsmål for EU-domstolen.⁷ Hvilket er tilfældet ved C-204/90 Bachmann-dommen, hvor de belgiske myndigheder havde forelagt EU-domstolen et præjudicielt spørgsmål om hvorvidt de belgiske nationale indkomstskatteregler, er i overensstemmelse med artiklerne i EF-traktatens frie bevægeligheder i forholdt til nægtelse af skattefordele til bidrag på udenlandske pensions-/forsikringsordninger.

Når et EU-medlemsstat har forelagt et præjudicielt spørgsmål for EU-domstolen, har dommen en vejledende virkning for de øvrige medlemsstaters domstole og administrative myndigheder i lignende afgørelser⁸.

⁷ Skatteværn og EU-frihed s. 27- 33

⁸ <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=1977102>

Som nævnt tidligere var Bachmann-dommen en af de første sager hos EU-domstolen, der markerede begyndelsen på en serie af vigtige afgørelser vedrørende hvorvidt nægtelse af skattebegunstigelse for indbetalinger på udenlandske ordninger er acceptabelt og ikke i strid med diskriminationsforbuddet i EU.

Den 30. januar 2007 afsagde EU-domstolen (tidligere EF- domstolen) sin dom i den danske pensionsbeskatningssag C- 150/04 ” kommissionen mod kongeriget Danmark, hvori domstolen slog fast i at de daværende danske pensionsbeskatningsregler var i strid med EU-traktatens frie bevægelighedsbestemmelser, når Danmark indrømmede skattefordele for bidrag til pensionsordninger med hjemsted i Danmark og ordninger, der var oprettet i udenlandske institutter, blev der ikke indrømmet skattefordele.

I det følgende vil der blive en introduktion for de frie bevægelighedsartikler, som Danmark i traktatbrudssagen var dømt for at have overtrådt, som nævnt ovenfor de daværende skatteregler ikke indrømmede skattefradrag/ bortseelse for bidrag til en pensions-/livsforsikringsordninger oprettet i institutter etableret i en anden medlemsstat.

TEUF-artikel 45 Arbejdskraftens frie bevægelighed (tidligere artikel 39EF):

Arbejdskraftens frie bevægelighed er et af de grundlæggende principper i EU, det vil sige at EU-borgere har ret til at færdes frit i EU-medlemslande og søge arbejde uden arbejdstilladelse, herunder også har ret til at bosætte sig i det land efter endt ansættelsesforhold. Baggrund for retten til arbejdskraftens frie bevægelighed var således, at arbejdskraften kunne cirkulere frit i EU. Denne ret medfører at statsborgere fra andre EU-medlemslande skal behandles på lige fod med landets statsborgere, hvad det angår arbejde, arbejdsvilkår og alle andre sociale ydelser og skattefordele, ergo skal der ikke være forskelsbehandling mellem arbejdstagere fra andre EU-medlemslande og hvad angår Danmark, de danske borgere.

Forhindringerne i de daværende danske nationale regler ville i høj grad ramme vandrende arbejdstagere, hvorfor disse arbejdstagere allerede i hjemlandet har etableret pensionsordninger mens de har været i beskæftigelse. Hvis disse arbejdstagere i forbindelse med tilflytning til Danmark ønskede at bibeholde deres udenlandske pensionsordning, ville disse blive stillet ringere,

da de danske nationale regler kun gav adgang til skattebegunstigelse til indbetalinger på ordninger, der var oprettet i Danmark eller havde en filial med hjemsted i Danmark.⁹

TEUF-artikel 49 Etableringsfrihed (tidligere artikel 43EF):

Etableringsfriheden er også et af de grundlæggende principper i EU. Selvstændig erhvervsdrivende, gælder både fysiske og juridiske personer, har ret til at etablere sin virksomhed i et andet medlemsland for at udøve virksomhed. Dette medfører ligeledes at selvstændig erhvervsdrivende fra et EU-medlemsland har fri adgang til at drive virksomhed med samme vilkår som landets egne statsborgere.

Som nævnt ovenfor vedrørende vandrende arbejdstagere, ville de selvstændige erhvervsdrivende ligeledes blive ramt af pensionsbeskatningsreglernes begrænsning, hvorfor der ikke indrømmede skattefradrag/ skattebortseelse for indbetalinger til udenlandske pensionsordninger, hvilket kunne forhindre selvstændige erhvervsdrivende i at etablere sig i Danmark.¹⁰

TEUF-artikel 56 frie udveksling af tjenesteydelser (tidligere artikel 49EF)

TEUF Artikel 56 sikrer tjenesteydelsers frie bevægelighed på tværs af EU-landegrænser, det betyder at tjenesteydere har ret til frit at udøve tjenesteydelser i alle EU-medlemslande uden begrænsninger i form af afgifter og told. At levere tjenesteydelser betyder at levere en ydelse mod betaling og i dommen blev pensionsordninger anset som tjenesteydelser. Den frie udveksling af varer og tjenesteydelser er en af de mest væsentlige økonomiske rettigheder i EU-retten.

De udenlandske pension- og forsikringsselskaber blev ikke ligestillet med de tilsvarende pension- og forsikringsselskaber af de daværende danske nationale regler. Baggrunden herfor var at disse selskaber skulle enten have været etableret i Danmark eller have haft en filial med hjemsted i Danmark for at kunne indrømme skattebegunstigelse.

Da der kun var henholdsvis skattefradrag/skattebortseelse for indbetalinger på danske pensionsordninger og ikke for indbetalinger på udenlandske pensionsordninger, ville dette være med til på den ene side at borgere med bopæl i Danmark mister sin incitament til at oprette pensionsordninger i udenlandske pensions- forsikringsselskaber i andre EU-medlemslande og på den anden side ville pensionsinstitutter fra andre EU-medlemslande ikke blive ligestillede med hensyn til at indgå i det danske marked gennem fri udveksling af tjenesteydelser. Disse regler stiller pensionsinstitutterne

⁹ Præmis 42 i C-150/04

¹⁰ Præmis 43 og 44 i C-150/04

over for valget mellem enten at etablere sig i Danmark eller holde sig væk fra det danske marked, dette begrænser tjenesteydere fra andre EU-medlemslandes ret til at levere tjenesteydelser i Danmark.

Problematikken vedrørende TEUF-artikel 56 er behandlet jævnligt i forhold til medlemslandene nationale regler, som blandt andre i C-204/90 Bachmann-dommen og C-522/04 Kommissionen mod Belgien og igen i C-150/04 kommissionen mod Danmark.

Artikel 63 Frie kapitalbevægelser (tidligere artikel 56 EF)

Kapitalens frie bevægelighed eller frie kapitalbevægelser er en af de fire unionsretlige grundlæggende frihedsrettigheder i det indre marked. Denne rettighed er med til blandt andet at begrænse risikoen for forstyrrelser i markedet, øge mængden af kapitalen og bidrager ligeledes til reducere af konkurrencefordrejningen i det indre marked.

Danmark bestrider imidlertid i dommen at have tilsidesat sine forpligtelser i forhold til denne artikel og EU-domstolen vælger ikke at tage stilling, hvorfor Danmark allerede har bekræftet, at de danske nationale regler kan være til hinder for de øvrige frihedsrettigheder, hvilket var begrundet i tvingende almene hensyn og nødvendigheden for at sikre en sammenhængende skattesystem¹¹.

I slutningen af januar 2007 blev der afsagt en afgørelse i sagen mellem Europa-Kommissionen og Kongeriget Danmark vedrørende traktatbrud, hvoraf følgen var, at Danmark blev pålagt at ændre sin daværende lovgivning om beskatning af pensionsordninger. Sagen centrerede sig om påstande om, at Danmark diskriminerede udenlandske pensionsudbydere i forhold til deres danske modparter.

EU-Domstolens afgørelse i denne sag krævede, at Danmark skulle harmonisere sin pensionsbeskatningslovgivning med EU's principper om fri bevægelighed. Konkret blev Danmark pålagt at sikre ligestilling mellem udenlandske pensionsudbydere og danske pensionsudbydere med hensyn til beskatning af indbetalinger til og udbetalinger fra pensionsordninger.

EU-Domstolens afgørelse i sagen "Kommissionen mod Danmark" er blot et eksempel blandt flere, hvor domstolen har vurderet overtrædelser af EU's principper om fri bevægelighed. Før afgørelsen i sag C-150/04 havde EU-Domstolen allerede behandlet spørgsmål om, hvorvidt det strider mod fri

¹¹ Præmis 30 og 31 i C150/04

bevægelighed, når en EU-medlemsstat ikke tillader skattefradrag for bidrag til udenlandske pensions- eller livsforsikringsordninger. Fra "Bachmann-dommen" og dommen "kommissionen mod Belgien" fremgår det, at et land kan afvise skattefradrag for bidrag til udenlandske ordninger, såfremt dette er nødvendigt for at bevare sammenhængen i det landsskattesystem.

EU-domstolens dom C-204/90(Bachmann-dommen):

I sagen C-204/90, Hanns-Martin Bachmann mod den belgiske stat, blev der af EU-domstolens afgørelse præsenteret et eksempel på den indviklede balance mellem de grundlæggende friheder, som er sikret gennem EU-retten og nationale skattesystemers integritet. I sagen bliver lovligheden af en medlemsstats skattelovgivning, som favoriserer indenlandske aktiviteter, analyseret i forhold til EU's principper om ikke-diskrimination og de frie bevægeligheder, der udgør kernen i det indre marked.

Bachmann-dommen blev indbragt til EU-domstolen af Cour de Cassation (Første Afdeling) som et præjudiciel spørgsmål om hvorvidt de belgiske skatteregler, var i overensstemmelse med de med traktatens bestemmelser påbegyndt i hovedsagen, der verserede mellem en tysk statsborger, Hanns-Martin Bachmann, der var bosat og i beskæftigelse i Belgien 16. maj 1972, og den belgiske stat. Bachmann havde anmodet de belgiske skattemyndigheder om skattefradrag for præmier betalt på forsikringskontrakter for sygdom, invaliditet, liv og alderdom for årene 1973-1976. Ordningerne var oprettet i et forsikringsselskab etableret i Tyskland, uden filial i Belgien, før Bachmann startede sin ansættelse i Belgien. Den 24. august 1987 nægtede Directeur des contributions directes de Bruxelles I skattefradrag på grundlag af de belgiske indkomstskatteregler. De belgiske indkomstskatteregler bestemte, at bidrag til forsikring med undtagelse af socialforsikring kun er fradragsberettigede, såfremt disse bidrag er betalt til et forsikringsselskab med hjemsted i Belgien.¹² Dette rejste spørgsmål om diskrimination og begrænsning af de grundlæggende friheder, især arbejdskraftens frie bevægelighed og fri udveksling af tjenesteydelser, som fastlagt i den daværende EF-traktatens artikler 48 (nu TEUF-artikel 45) og 59 (nu TEUF-artikel 56).¹³

¹² Retsmøderapport til Bachmann-dommen C- 204/90.

¹³ Præmis 2 i C- 204/90

I denne sag, var domstolens rolle at vejlede den nationale retsinstans i fortolkning af fællesskabsretten. Det præjudicielle spørgsmål angik, hvorvidt de belgiske indkomstskatteregler var i overensstemmelse med den daværende EF-traktatens artiklerne 48(nu TEUF-artikel 45), 59(nu TEUF-artikel 56), 67 (nu TEUF- artikel 63) og 106(nu TEUF-artikel 63- 65), hvilket handler om de grundlæggende friheder inden for EU.

Desuden har som stolt i afgørelsen konstateret, at de belgiske regler potentielt diskriminerede mod statsborgere fra andre EU-medlemsstater og at denne diskrimination især vil ramme arbejdstagere, der tidligere havde tegnet forsikringer i deres hjemlande.¹⁴ En sådan forskelsbehandling var i strid med EU's interne markeds principper, hvilket kræver ligebehandling for alle EU-borgere, uanset nationalitet og selvom reglerne i den belgiske skattelovgivning ikke direkte forskelsbehandler på baggrund af nationalitet, medfører reglerne en form for skjult forskelsbehandling.

Det blev af de belgiske myndigheder argumenteret at omtvistede bestemmelser ikke var til hinder for de frie bevægelighedsbestemmelserne og var neutrale.¹⁵

Disse argumenter fandt domstolen ikke godtgjort, idet reglerne uforholdsmæssigt berørte arbejdstagere fra andre medlemsstater, der havde tegnet forsikringer i deres hjemlande, før tilflytning til Belgien.¹⁶

Flere regeringer herunder den danske og den belgiske regering har argumenteret at de omtvistede bestemmelser i den nationale lovgivninger var begrundet med hensyn til almene hensyn og beskyttelse af forbrugere.¹⁷

Domstolen erkendte, at mens medlemsstaterne kunne kræve, at visse forsikringer skulle tegnes inden for en koncessionsordning, kunne dette almenhensyn ikke bruges til at afvise forsikringskontrakter, der var indgået i andre medlemsstater.¹⁸

¹⁴ Præmis 8 og 9 i C-204/90

¹⁵ Præmis 12 i C-204/90

¹⁶ Præmis 11 og 13 i C-204/90

¹⁷ Præmis 14 og 15 i C- 204/90

¹⁸ Præmis 16 i C-204/90

Den belgiske regerings, inklusive de andre regerings, begrundelse herfor var, at det var umuligt at kontrollere indbetalinger af bidrag foretaget i en anden medlemsstat og hovedargumentet var behovet for at sikre sammenhængen i skattesystemet i forhold til beskatning af pensioner og livsforsikringer.¹⁹

Denne begrundelse bliver ligeledes afvist af domstolen, hvori domstolen henviser til Rådets direktiv 77/799/EØF af 19. december 1977, om gensidig bistand mellem medlemsstaters kompetente myndigheder inden for området direkte skatter, som medlemsstaterne kunne påberåbe sig for at kontrollere om der er foretaget indbetalinger i en anden medlemsstat.²⁰

Det blev anerkendt af EU-Domstolen i afgørelsen, at sammenhængen i skattesystemet udgjorde et centralt argument. Dommen fastslog, at den belgiske lovgivning havde skabt en direkte forbindelse mellem fradraget for forsikringspræmier og beskatningen af de udbetalingerne herfra. Denne sammenhæng var afgørende, idet medlemsstaten havde adgang til at opkræve skat på forsikringsydelse, hvilket kompenserede for det provenutab, der opstod som følge af tildeling af retten til at fradrage præmieindbetalinger i den skattepligtige bruttoindkomst. Det er denne balance, som gør det muligt for staten at opretholde et effektivt skattesystem, specifikt i forhold til pensions- og forsikringsordninger.²¹

EU-domstolen fremhævede i sin argumentation den faktiske risiko for økonomisk tab, som medlemsstaterne ville stå over for, hvis de skulle tillade fradrag for bidrag til pensions- og forsikringsordninger, uden at have garanti for at kunne beskatte de fremtidige udbetalinger fra disse ordninger, hvilket kunne skabe en ubalance, hvor medlemsstaten på den ene side indrømmer fradrag/bortseelse, men på den anden side ikke har nogen midler til at sikre, at den senere kan opkræve skat på udbetalingerne. Situationen kan resultere i et væsentligt indtægtstab for den medlemsstat, der indrømmer skattelempelse, hvilket forstærker nødvendigheden af at opretholde et sammenhængende og effektivt skattesystem.

Domstolen påpeger, at selv et løfte fra et forsikringsselskab om at betale en bestemt skat ikke giver en medlemsstat sikkerhed. Dette skyldes risikoen for, at forsikringsselskabet ikke overholder

¹⁹ Præmis 17 i C- 204/90

²⁰ Præmis 18 i C-204/90

²¹ Præmis 21-23 i 204/90

aftalen, og at tvangsinddrivelse af skat kun kan finde sted inden for selskabets hjemmemedlemsstat. Desuden, hvis forsikringsordningen er oprettet i en anden medlemsstat, vil den medlemsstat, der har givet fradrag for præmier, ikke være informeret om størrelsen eller eksistensen af udbetalingerne, hvilket kan komplicere skatteinddrivelsen. Endvidere nævner domstolen, at forsikringsselskabet kan stille sikkerhed for sit tilsagn, men dette ville medføre ekstra omkostninger, der sandsynligvis ville blive overført til præmierne. I en sådan situation risikerer den forsikrede at blive dobbeltbeskattet og mister dermed interessen i at opretholde ordningen.²²

Dommen fra EU-domstolen anerkender medlemsstatens argumenter og slår fast, at for at bevare sammenhængen i skattesystemet, som det var på det daværende udviklingstrin i fællesskabsretten, er der ingen mindre restriktive metoder til at opnå målet end at nægte skattefradrag for udenlandske pensions- og forsikringsindbetalinger. Dette betyder, at domstolen vurderer, at for at opretholde et konsistent og retfærdigt skattesystem, er det nødvendigt at begrænse fradrag for indbetalinger til pensions- eller forsikringsordninger, der er etableret i andre medlemsstater. Sådan en tilgang sigter mod at sikre, at medlemsstaterne kan opretholde et ordentligt skattegrundlag og undgå potentielle problemer med dobbeltbeskatning eller skatteunddragelse.²³

EU-domstolen konkluderede, at de belgiske skatteregler begrænsede arbejdskraftens frie bevægelighed og tjenesteydelsernes frie bevægelighed. Denne begrænsning kunne dog være berettiget i betragtning af behovet for at sikre sammenhængen i den anvendte beskatningsordning. Samtidig vurderede domstolen, at de belgiske regler ikke var i strid med EØF-traktatens artikler 67 og 106.

Denne dom fremhæver EU-domstolens rolle i at sikre, at national lovgivning ikke uberettiget begrænser de grundlæggende friheder fastlagt i EU-retten. Sagen understreger nødvendigheden af at finde en balance mellem nationale interesser og EU's principper om et indre marked præget af ikke-diskrimination og fri bevægelighed. Det er et eksempel på domstolens indsats for at navigere mellem opretholdelsen af nationale skattesystemers integritet og fremme af fri bevægelighed inden for EU.

²² Præmis 23-25 i C-204/90

²³ Præmis 27 i C-204/90

I præmisserne 21-33 af dommen anerkendes det, at opretholdelsen af sammenhængen i et nationalt skattesystem er et tvingende almenyttigt hensyn, som medlemsstaterne kan bruge til at retfærdiggøre visse grænseoverskridende restriktioner. Både den belgiske regering og EU-Domstolen fremhævede dette argument, hvilket understøtter medlemsstaternes ret til at indføre begrænsninger, når disse er nødvendige for at bevare skattesystemets integritet. Efter denne dom blev denne fortolkning bredt accepteret, og det blev anerkendt, at medlemsstater har retten til at anvende bestemte restriktioner for at sikre deres skattesystemers sammenhæng.

Efter domsafsigelsen i Danmark:

Samme dag som de to domme blev afsagt udtalte den daværende skatteminister Anders Fogh Rasmussen følgende "Regeringen er tilfreds med dommen. Den danske pensionsbeskatning svarer i en række henseender til de belgiske, og Danmark har derfor støttet Belgien under retssagen ved EU-Domstolen. Derfor er vi tilfredse med, at Belgien nu har fået medhold."²⁴

Ministerens udtalelse skal ses i lyset af den danske regerings tidligere planer om at foretage en tilpasning af pensionsbeskatningslovgivningen i overensstemmelse med EU's krav. Dette tiltag involverede en sammenkobling af realrenteafgiften med fradragsretten for indbetalinger til både indenlandske og udenlandske forsikringsselskaber. Formålet med dette var at bremse den ekspansion, der var sket inden for markedet for udenlandske forsikringsordninger, som kunne henføres til daværende pensionsbeskatningslovens § 50. Ministerens udtalelse afspejler regeringens støtte til EU's retlige krav og den overensstemmelsesproces, der var i gang inden for den danske lovgivning på dette område. Den daværende pensionsbeskatningslovs § 50 omhandlede den skattemæssige behandling af forsikringsordninger uden fradrag. Efter denne paragraf kunne ikke fuldskattepligtige personer oprette udenlandske forsikringsordninger uden fradragsret og kunne efterfølgende ved indtræden af den fulde skattepligt undgå at betale skat både af pensionsformuen og kapitalafkastet heraf.²⁵

Den 18.februar 1992 under en måned efter EU-domstolens domme, " Bachmann-dommen og kommissionen mod Danmark", fremsatte skatteministeren lovforslaget L 299 der havde primære tre formål.

²⁴ SU 1992, 303 - Den seneste ændring af pensionsbeskatningslovgivningen i international belysning m.v

²⁵ Pensionsbeskatningsloven med kommentar s.423

For det første havde lovforslaget til hensigt at etablere skattemæssig ligestilling for alle ikke-skattebegunstigede opsparingsordninger, uanset om disse var oprettet i danske eller udenlandske pengeinstitutter eller forsikringsselskaber. Med dette søgtes det at sikre retfærdigt og ensartet behandling i beskatningen af sådanne ordninger.

For det andet var lovforslagets mål at beskytte mod skattebetinget kapitalflugt ved at indføre foranstaltninger, der ville forhindre, at skatteincitamenter blev udnyttet til at fremme kapitalflugt. Dette skulle bidrage til at bevare nationale skattemæssige interesser og hindre utilsigtede konsekvenser af beskatning af opsparingsordninger.

Endelig havde lovforslaget som sit tredje formål at opnå konkurrencemæssig ligestilling mellem danske og udenlandske pengeinstitutter og forsikringsselskaber. Dette var en bestræbelse på at skabe fair konkurrencevilkår og fjerne eventuelle skattemæssige forskelle, der kunne påvirke valget af finansielle institutioner og produkter.²⁶

For at opfylde disse formål blev der introduceret en ny afkast- og formuebeskatning for fuldt skattepligtige borgere ved at tilføje et nyt afsnit til pensionsbeskatningsloven, kendt som afsnit IIA, som indeholdt bestemmelsen i pensionsbeskatningslovens § 53 A, der skulle supplere reglerne i § 50. Som en konsekvens af dette lovforslag kunne danske livsforsikringer, der blev omfattet af pensionsbeskatningslovens § 53 A, blive fritaget for realrenteafgiften i henhold til realrenteafgiftslovens § 5 A.²⁷ Dette lovgivningsmæssige initiativ havde til formål at skabe en mere sammenhængende og konkurrencepræget beskatningsmodel for opsparingsordninger og forsikringsprodukter.

Denne lovændring var imidlertid ikke tilstrækkelig til at etablere symmetri i pensionsbeskatningslovgivningen. hvorfor de løbende udbetalinger fra pensionsordninger blev beskattet, uanset om der tidligere var givet fradrags- eller bortseelsesret for indbetalingerne på disse ordninger.

Med Lov nr. 429 af 26. juni 1998 indførte Danmark en ændring i pensionsbeskatningsloven gennem indsættelsen af § 53 B. Denne nye bestemmelse erstattede de eksisterende mobilitetsregler i § 53 A, stk. 6 og 7. Formålet med denne ændring var at skabe en sammenhæng mellem fradrags- eller

²⁶ LFF 1992-02-18 nr. 299 Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove, Almindelig bemærkning.

²⁷ Bilag til LFF 1992-02-18 nr. 299 Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove til § 5A

bortseelsesret ved indbetaling på en pensionsordning og skattefriheden ved udbetaling af pensionerne. Med denne ændring sikrede lovgiveren, at manglende fradrags- eller bortseelsesret ved indbetaling til en pensionsordning kunne hænge sammen med den skattefrihed, når pensionen blev udbetalt.

Denne regel blev desuden også indført for at sikre vandrende arbejdstager, der tilflytter Danmark med eksisterende udenlandske pensionsordninger, som har haft fradragsret i deres hjemlande til bidrag på deres ordning. Disse personer skulle ikke være underlagt de danske regler for kapitalafkastbeskatning, som er specificeret i § 53 A.

Mange, der flytter til Danmark for at arbejde, bliver beskattet under særlige regler som for eksempel forskerreglen eller bruttobeskatning ifølge kildeskattelovens § 48 E. Dette indebærer fuld skattepligt i Danmark under deres ophold, hvilket automatisk medfører kapitalafkastbeskatning af udenlandske pensionsordninger efter globalindkomst princippet i statsskattelovens § 4. Inden lovændringen hvis disse kunne henføres under pensionsbeskatningslovens § 50 til beskatning efter § 53 A, stk. 6-7, undgik de denne beskatning.

Ved indtræden i fuld skattepligt i Danmark, kunne den forsikrede, med dokumentation for, at deres ordning opfyldte betingelserne i den tidligere § 53 A, stk. 6-7, vælge at blive beskattet efter disse bestemmelser. Problemet med pensionsbeskatningslovens § 53 A, stk. 6 og 7 er at disse omfatter desuden kun forsikringsordninger ikke pensionsordninger. Med beskatning ifølge § 53 B, undgås betaling af kapitalindkomstskat på løbende afkast af ordningen, men i stedet bliver udbetalingerne beskattet.

Ved lov nr. 429 af 26. juni 1998 valgte regeringen at ophæve § 50 og indsætte reglerne i § 53 B i afsnit II A i pensionsbeskatningsloven. Herved kunne den forsikrede eller pensionsberettigede ved indtræden af den fulde skattepligt blive mod dokumentation for fradrag/bortseelse blev omfattet af denne paragraf. Ved at blive omfattet af disse regler kunne den forsikrede/pensionsberettigede undgå at betale indkomstskat af det løbende kapitalafkast på ordningen men til gengæld var skattepligtige af udbetalingerne. Reglerne i pensionsbeskatningslovens § 53 B, finder desuden anvendelse på ordninger, der er oprettet efter den 18. februar 1992, er ordningerne oprettet før

denne dato vil disse stadig være underlagt reglerne i den daværende § 50, således betingelserne stadig er opfyldt efter § 6.²⁸

Kommissionen mod Danmark

Den 23. marts 2004 anlagde Europa-Kommissionen sag mod Kongeriget Danmark under sag C-150/04, idet Kommissionen gjorde gældende, at Danmark havde undladt at opfylde sine forpligtelser i henhold til EF-traktaten, nu kendt som TEUF (Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde). Sagens kerne omhandlede Kongeriget Danmarks skattelovgivning vedrørende pensionsordninger, specifikt den diskriminerende praksis, hvorved der blev indrømmet fradragsret eller bortseelsesret for indbetalinger til pensionsordninger med hjemsted i Danmark, men ikke for indbetalinger til tilsvarende ordninger udenfor Danmark²⁹.

Denne forskelsbehandling blev anfægtet som værende i strid med de grundlæggende friheder i EU-retten, herunder arbejdskraftens frie bevægelighed (nu artiklerne 45 og 49 TEUF), friheden til at yde tjenesteydelser (nu artiklerne 56 og 57 TEUF), kapitalens frie bevægelighed (nu artikel 63 TEUF) og etableringsfriheden (nu artikel 49 TEUF). Kommissionens påstand var, at Danmarks praksis favoriserede danske pensions- og forsikringsselskaber på bekostning af selskaber baseret i andre EU-medlemslande, hvilket udgjorde en overtrædelse af principperne for det indre marked og de nævnte bestemmelser i traktaten.

EU-domstolen træf afgørelse imod Danmark i denne sag, idet det blev fastslået, at dansk lovgivning var i konflikt med EU-retten i forhold til beskatning af pensioner, hvilket understregede de bredere konsekvenser for det indre markeds funktion inden for Den Europæiske Union.

Før sagen mod Danmark blev indledt, blev Danmark informeret om, at de gældende regler for beskatning af pensioner i Danmark er i strid med EU-traktatens bestemmelser om fri bevægelighed for arbejdskraft, etablering, tjenesteydelser og kapital. Dette blev påpeget i indledende skrivelser dateret den 5. april 1991, den 31. juli 1992, samt en yderligere skrivelse den 11. april 2000.

Den 15. april 2003 svarede den danske regering på Kommissionens udtalelse og anerkendte, at visse aspekter af lovgivningen om beskatning af pensioner kunne begrænse fri bevægelighed for arbejdskraft, etablering og tjenesteydelser. Dog var regeringen uenig i, at den danske lovgivning

²⁸ LFF 1992-02-18 nr. 299 Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove

²⁹ Præmis 1 i C-150/04

begrænsede kapitalens frie bevægelighed. Danmark forsvarede disse restriktioner med argumentet om overordnede i tvingende almene hensyn, som er forbundet med nødvendigheden af at sikre sammenhængen i det danske skattesystem. Regeringen påpegede også, at de danske pensionsbeskatningsregler var symmetriske, idet den direkte sammenhæng mellem fradrag- og bortseelsesret for indbetalinger og beskatning af udbetalingerne.³⁰

Kommissionen var utilfreds med det danske svar, og som følger heraf anlagde de den 23. marts 2004 sag mod Danmark. I begyndelsen af sagen påpegede EU-Domstolen, at selvom direkte beskatning falder ind under medlemslandenes kompetenceområde, må disse beskatningsregler overholde fællesskabsretten. Domstolen understregede vigtigheden af, at medlemslandenes nationale skattelovgivning ikke skal stride imod EU's principper om fri bevægelighed.³¹

EU-domstol konstaterede, at levering af forsikringstjenester er omfattet af artikel 49 i EF-traktaten (nu artikel 56 i TEUF), jf. artikel 50 i samme traktat (nu artikel 57 i TEUF). I denne sammenhæng blev det bemærket, at den danske lovgivning vedrørende pensioner indeholdt et krav om, at for at udenlandske pensionsinstitutter skulle kunne nyde de samme skattefordele som danske pensionsudbydere, var det nødvendigt for disse institutter at etablere sig inden for Danmarks grænser. Domstolen påpegede, at en sådan regulering kunne have en afskrækkende virkning på arbejdstageres frie bevægelighed inden for EU, idet den hindrede deres ønske om at bo og arbejde i andre medlemsstater.

Desuden fremhævede domstolen to centrale punkter i den forbindelse. For det første påpegede domstolen, når udenlandske tjenesteudbydere ikke får de samme skattefordele som de indenlandske udbydere på grund af deres beliggenhed i udlandet, vil dette stride mod principperne for tjenesteydernes frie bevægelighed, hvilket skaber en indirekte forpligtelse for disse udbydere til at etablere sig i Danmark, som kan føre til betydelige økonomiske vanskeligheder. Derfor blev det af domstolen understreget, at Danmark bør give udenlandske pensionsudbydere mulighed for at drive virksomhed fra deres udenlandske etablering, og give dem adgang til at levere tjenesteydelser på lige vilkår som danske udbydere.³²

³⁰ Præmis 30-31 i C-150/04

³¹ Præmis 38 i C-150/04

³² Præmis 40 i C-150/04

Den anden situation, som EU-Domstolen fremhævede, vedrørte arbejdskraftens frie bevægelighed, jf. daværende Traktatens artikel 39EF (nu artikel 45 i TEUF). Hvilket opstod, da lønmodtagere blev forhindret i at opnå skattefordele i forbindelse med indbetalinger til en udenlandsk pensionsordning. Dette skyldtes, at de skattebegunstigende regler i Danmark kun var gældende for indbetalinger til danske pensionsinstitutter. En sådan restriktion kunne afholde EU-arbejdstagere fra at flytte til Danmark for at arbejde, altså en forhindring af arbejdskraftens mobilitet i EU en barriere, der hindrer arbejdstagernes frihed til at flytte og arbejde på tværs af EU's medlemslande grænser, især hvis de allerede havde oprettet pensionsordninger i et andet EU-medlemsland, da de danske regler forhindrede dem i at udnytte skattefordele ved fortsatte indbetalinger til disse ordninger i deres hjemland.³³

Hvad angår traktatens artikel 43 EF (nu artikel 49 TEUF), som beskæftiger sig med etableringsfriheden, blev det argumenteret af domstolen, at de omtalte regler i den danske pensionsbeskatningslovgivning ligeledes udgør en hindring for selvstændige erhvervsdrivendes evne til at udnytte deres etableringsret i Danmark. Dette indebærer, at sådanne restriktioner ikke alene påvirker tjenesteydelser og virksomheder, men også individuelle selvstændige erhvervsdrivende, der har ønsker om at udnytte deres grundlæggende rettigheder til fri etablering inden for EU's landegrænser, i overensstemmelse med de principper og bestemmelser, der er fastlagt i TEUF-Traktaten.³⁴

EU-domstolen fastslog således, at de pågældende danske regler var i direkte modstrid med traktatens artikler vedrørende arbejdskraftens frie bevægelighed tjenesteydelseernes frie bevægelighed og etableringsfriheden. På baggrund af denne konklusion og hvorfor overtrædelserne af disse tre centrale traktatartikler allerede var fastlagt, anså domstolen det ikke for nødvendigt at foretage en separat vurdering af EF-traktatens artikel 56 (nu TEUF-artikel 63), der handler om kapitalens frie bevægelighed. Domstolens valg afspejler prioritering og anerkendelse af, at det ville have være overflødigt at yderligere undersøge kapitalens frie bevægelighed i denne kontekst, givet de allerede identificerede traktatbrud.³⁵

EU-domstolens dom drejede primært om, hvorvidt Danmarks praksis med kun at tillade skattebegunstigelse for bidrag til pensionsordninger, der har hjemsted i Danmark, kan begrundes

³³ Præmis 41-42 i C-150/04

³⁴ Præmis 43 i C-150/04

³⁵ Præmis 76 i C-150/04

med henvisning til tvingende almene hensyn, herunder behovet for at opretholde sammenhængen i skattesystemet. Den danske lovgivning tillod ikke skattefordele for bidrag til pensionsordninger, der var etableret i udlandet, idet myndighederne udtrykte bekymring for, at de ikke ville kunne beskatte udbetalinger fra disse udenlandske ordninger effektivt.

I forbindelse med dommen har EU-domstolen undersøgt de danske regler for beskatning af pensionsordninger nøje. Domstolen inddrog derfor også de relevante dobbeltbeskatningsoverenskomster, som Danmark har indgået med andre medlemslande, i sin vurdering af, hvorvidt Danmarks tilgang var forenelig med EU-retten. Overenskomsterne har spillet en væsentlig rolle i forholdt vurderingen af, om Danmarks skattelovgivning var i strid med eller diskriminerede principperne om fri bevægelighed inden for EU.'

Dommens betydning for dansk pensionsbeskatningslovgivning:

Som resultat af EU-Domstolens afgørelse i sag C-150/04 "Kommissionen mod Danmark" den ovenstående dom blev der i den danske pensionsbeskatningslovgivning indført nye bestemmelser, herunder §§ 15 C og 15 D, ved lov nr. 1534 af 19. december 2007. Bestemmelserne blev tilføjet for at sikre en skattemæssig ligebehandling af indbetalinger til pensionsordninger etableret i andre EU/EØS-lande med dem, der er etableret i danske pensionsinstitutter med fast driftssted i Danmark. Lovændringerne, som trådte i kraft 1. januar 2008, fastlægger kriterierne for godkendelse af udenlandske pensionsinstitutter i § 15 C, og kriterierne for pensionsopspareren i § 15 D. Når disse kriterier er opfyldt, tillader det told- og skatteforvaltningen at anerkende de pågældende udenlandske pensionsordninger som "kapital 1"-ordninger, hvilket omfatter skattebegunstigede ordninger med løbende udbetalinger, kapitalpensioner og ratepensioner. Dette gælder selv i tilfælde, hvor de udenlandske ordninger ikke opfylder de sædvanlige krav for "kapital 1"-ordninger, således at indbetalinger til disse ordninger kan nyde skattefordele i en begrænset periode."

Kapital 5:

Fradrag-og beskatningsreglerne for udenlandske pensions-/forsikringsordninger i Danmark:

Dette afsnit giver en detaljeret gennemgang af de fradrags- og beskatningsregler, der gælder for udenlandske pensionsordninger.

Pensionsbeskatningslovens § 15C:

Pensionsinstitutter i EU/EØS, undtagen Lichtenstein, som er autoriserede til at drive pensionsvirksomhed i deres hjemland, har mulighed for at anmode Skatteforvaltningen om godkendelse til at tilbyde skattebegunstigede pensionsordninger på det danske marked. Disse institutter har ret til godkendelse, forudsat at de opfylder de nedenstående betingelser.³⁶

1. Betingelserne i pensionsbeskatningslovens kapital 1 skal være opfyldt, dvs. der er tale om en ordning med løbende udbetalinger, skal udbetalingerne påbegynde tidligst ved efterlønsalderen, invaliditet osv. og disse udbetalinger skal være løbende ydelser over minimum 10 år. Herudover skal f.eks. reglerne for begunstigelse være opfyldt.
2. Opbygningen af pensionsordningen være tariffmæssigt.
3. Pensionsopsparerer skal afgive en erklæring om, at den del af indbetalinger der har været skattebegünstiget i Danmark, skal også beskattes her i landet. Herudover skal pensionsinstituttet påtage de samme administrative forpligtelser som pensionsinstitutter med driftssted i Danmark påtager sig.
4. De betingelser og regler der gælder for kapital 1 ordninger må ikke fraviges af de udenlandske pensionsordninger.
5. Hvis et udenlandsk pensionsinstitut er godkendt, må godkendelsen ikke være tilbagekaldt på baggrund af manglende opfyldelse af de administrative pligter.
6. Danmark skal have indgået en aftale med den pågældende EU/EØS-land om automatisk udveksling af oplysninger enten i form af dobbeltbeskatningsoverenskomst, der har bestemmelser om udveksling af oplysninger eller anden aftale, herunder DAC6 om indberetning af grænseoverskridende ordninger.

Såfremt disse betingelser er opfyldt, kan pensionsinstitutter fra andre EU/EØS-lande udbyde pensionsordninger med fradrags-/bortseelsesret her i landet, i øjeblikket er der fire lande der har godkendte pensions-/ forsikringsinstitutter efter pensionsbeskatningslovens § 15 C, det er Irland, Finland, Luxembourg og Belgien ³⁷.

Ifølge Pensionsbeskatningslovens § 15 C, stk. 2, 2. pkt. i Danmark, er der etableret klare retningslinjer for både udenlandske pensionsinstitutter og pensionsopsparende for at sikre

³⁶ LFF 2007-11-28 nr. 9 forslag til lov om ændring af pensionsbeskatningsloven og forskellige andre love

³⁷ <https://skat.dk/borger/aarsopgoerelse-forskudsoepgoerelse-og-indkomst/pension-og-efterloen/pension-fra-et-eu-eller-eos-land>

overholdelse af dansk skattelovgivning i forbindelse med udenlandske pensionsordninger. Disse retningslinjer omfatter en forpligtelse for pensionsopsparerer til at afgive en skriftlig erklæring, hvor pensionsopsparerer accepterer at blive beskattet i Danmark af de løbende indbetalinger til deres pension. Denne erklæring er et kritisk skridt for at garantere, at indbetalinger til pensionsordninger lever op til de danske skatteregler.

Samtidig pålægges det udenlandske pensionsinstitut en række informationsforpligtelser over for de danske skattemyndigheder. Disse forpligtelser indebærer at holde Skattestyrelsen informeret om væsentlige ændringer i ejerforholdene til pensionsordningen, eventuelle pantsætninger af ordningen, afkastet af midlerne indsat i pensionsordningen, ændringer i forhold til hvem der er begunstiget af pensionsordningen, samt indbetalinger til og udbetalinger fra pensionsordningen, især i tilfælde af at ordningen overføres til et andet pensionsinstitut. Pensionsinstituttet skal også rapportere andre relevante forhold, der kan påvirke ordningens overholdelse af de danske skatteregler.

Disse tiltag er indført for at sikre, at udenlandske pensionsordninger, der opererer på det danske marked, er i overensstemmelse med de lokale skattelove og -regulativer. Dette bidrager til øget gennemsigtighed og efterlevelse af de gældende regler, hvilket er afgørende for at beskytte både de danske skattemyndigheder og pensionsopsparere.

Til dette formål har skattestyrelsen udarbejdet to blanketter blanket 07.056, såfremt pensions-/forsikringsinstituttet er registreret, og ordningen er typegodkendt af Skattestyrelsen og blanket 07.054 såfremt enten pensions-/forsikringsinstituttet er registreret, og ordningen er ikke er typegodkendt af Skattestyrelsen eller pensions-/forsikringsinstituttet slette ikke er registreret, der kan findes på skat.dk.

Pensionsbeskatningslovens § 15D:

Som nævnt ovenfor var pensionsbeskatningslovens § 15D en af bestemmelserne, der blev indsat i pensionsbeskatningsloven som følge af dommen C-150/04. Denne bestemmelse omfatter indstationerede-/vandrende arbejdstagere, der er i Danmark evt. i en begrænset periode i forbindelse med udførelse af arbejde her i landet. Største delen af disse arbejdstagere har inden tilflytning pensionsordninger i hjemlandet. Disse arbejdstagere kan efter anmodning af Skattestyrelsen få deres udenlandske pensionsordninger godkendt, så indbetalingerne kan foretages med skattebegunstigelse. Desuden skal pensionsopsparerer opfylde række krav for at få sin pensionsordning godkendt efter reglerne Pensionsbeskatningslovens § 15 D.

1. Ordningen skal på oprettelsestidspunktet være berettiget til skattebegunstigelse.
2. Som minimum 1 år før tilflytning til Danmark skal ordningen have været oprettet og indbetalt på enten af arbejdsgiveren eller arbejdstageren selv.
3. Arbejdstageren må ikke tre år inden tilflytning til Danmark have været hverken fuldt- eller begrænset skattepligtig til Danmark.
4. Den udenlandske pensionsordning skal overordnet svare til en dansk skattebegünstigede kapital 1 ordning, dvs. kapitalpensioner, ratepensioner eller ordninger med løbende udbetalinger, om betingelserne i de forskellige ordningstyper er opfyldt foretages der en konkrete vurdering. Der vil f.eks. også kunne blive krævet at pensionsopsparereren ikke kan råde over midlerne i opsparingsperioden, dvs. at midlerne er tilstrækkeligt adskilt fra private midler. Ud over dette kan der blive stillet krav om en evt. en aftalt pensionsalder som kan mindst være 55 år, såfremt der ikke i hjemlandet er særlige regler, der godkender en lavere pensionsalder som følge af et særligt erhverv.
5. Der skal være en informationsudviklingsaftale mellem det EU/EØS-land, hvor ordningen er oprettet i og Danmark, i øjeblikket er det kun Liechtenstein, der ikke har indgået en informationsudvekslingsaftale med Danmark, hvorfor pensionsordninger oprettet i Liechtenstein ikke bliver godkendt som skattebegünstiget ordninger.

Som det fremgår af paragraffens stk. 1, skal pensionsordningen være oprettet mens pensionsopsparereren hverken er fuldt skattepligtig efter kildeskattelovens § 1 eller anses for hjemmehørende efter dobbeltbeskatningsoverenskomst i Danmark.

Disse ordninger bliver betegnet som "lignende" ordninger, der kan godkendes som skattebegünstiget kapital 1-ordninger fra den fulde skattepligts indtræden og maksimum 60 måneder frem. Ordningen bliver dog automatisk omfattet af lovens § 53A efter udløbet af de 60 måneder, hvis arbejdstageren er undergivet den fulde skattepligt til Danmark efter de 60 måneder medmindre ordningen opfylder betingelserne i Pensionsbeskatningslovens § 53 B.

Hvilket så betyder at der ikke længere er fradrag-/bortseelseret for indbetalingerne og derudover bliver de årlige værditilvækst på ordningen kapitalindkomstskattepligtige underforudsætning af at betingelserne i Pensionsbeskatningslovens § 53 B ikke er opfyldt.

I de 60 godkendte måneder, skal der hverken betales PAL- skat af ordningen eller skat af afkastet(værditilvæksten).

Efterbeskatning og fraflytterbeskatningsreglerne i pensionsbeskatningslovens §§ 18A og 19A- 19E finder heller ikke anvendelse på disse ”lignende” pensionsordninger.

Til forskel fra pensionsbeskatningslovens § 15C, skal der ikke afgives en erklæring om Danmarks ret til beskatning af de udbetalinger, der stammer fra de skattebegünstiget indbetalinger, som er foretaget hr i landet. Hvilket betyder hvis udbetalingerne begynder efter ophør af fuld dansk skattepligt, har Danmark ikke ret til beskatning af udbetalingerne, selvom der på indbetalingstidspunktet Danmark har givet fradrag-/bortseelsesret.

Erklæringspligten og oplysningspligten:

Fysisk og juridiske personer, der omfattet af den fulde skattepligt efter kildeskattelovens § 1 til Danmark og har forsikrings- eller pensionsordninger samt syge- og ulykkesforsikring hos forsikringsselskaber i udlandet er erklærings- og oplysningspligtige efter bestemmelserne i skattekontrollovens §§16-21.

Erklæringspligten omfatter desuden ikke pensionsordninger omfattet af pensionsbeskatningslovens §§ 15 C eller 15 D, dvs. pensions- og forsikringsinstitutter med hjemsted i et andet EU/EØS land end Danmark, der i hjemlandet har tilladelse til at drive livsforsikrings-, pensionskasse- eller kreditinstitutvirksomhed. Undtagelsen omfatter ligeledes begravelsesforsikringer og lignende ordninger, hvor der konsekvent opnås et negativt afkast, og hvor indbetalinger for et givent år udelukkende benyttes til udbetalinger for samme.

Erklæringspligten gælder også for den, der efter ejerens død i henhold til bestemmelserne i pensions-/forsikringsaftale er berettiget til udbetaling af forsikringen.³⁸

Skattekontrollovens § 17, stk. 1 oplister de relevante oplysninger der skal indsendes til skatteforvaltningen ved indtræden af den fulde skattepligt, på skat.dk findes der en blanket 49.029 (Erklæring L) til dette formål.

³⁸ Lovbekendtgørelse nr. 283 af 2. marts 2022, skattekontrolloven § 16.

I skattekontrollovens § 17, stk. 1, er der specificeret en række oplysninger, som skal rapporteres til skatteforvaltningen ved indtræden i fuld skattepligt. Skattestyrelsen har udarbejdet en særlig blanket dette formål, som er tilgængelig på skat.dk og hedder Erklæring L (blanket 49.020). Blankettens formål er at facilitere indberetningen af de påkrævede oplysninger og sikre overholdelse af de juridiske forpligtelser i forhold til skattekontrollen.

1. *” Ejerens navn, adresse og personnummer (cpr-nummer). Har ejeren ikke cpr-nummer, men virksomhedsnummer (cvr-nummer), oplyses dette. Har ejeren heller ikke cvr-nummer, men stamnummer som erhvervsdrivende (SE-nummer), oplyses dette. Har ejeren hverken cpr-nummer, cvr-nummer eller SE-nummer, oplyses fødselsdatoen, når ejeren er en fysisk person. Samme oplysninger gives om eventuelle andre forsikrede eller begunstigede efter policen.*
2. *Selskabets navn og adresse.*
3. *Oplysninger til identifikation af ordningen, herunder oplysning om ordningens art og policens litra og nummer eller lignende identifikation, og om ejeren er eneejer eller ejer af en andel af ordningen.*
4. *Størrelsen af de aftalte præmier eller bidrag, pensionsydelsen, indbetalingsperiodens længde og udbetalingstidspunktet.*
5. *Tidspunktet for oprettelse af ordningen eller indtræden af fuld skattepligt her til landet.”*³⁹

Udover de oplysninger, der er oplistet i lovens § 17, stk. 1, skal skatteforvaltningen hvert år modtage yderligere oplysninger i henhold til skatteforvaltningslovens § 18, medmindre ordningerne er omfattet af pensionsbeskatningslovens § 53 A, stk. 4 eller pensionsbeskatningslovens § 53 B.

Skattekontrollovens § 18, stk. 1 omfatter følgende oplysninger:

1. *”Fuldmagt fra forsikringstageren m.v. til told- og skatteforvaltningen til indseende i ordningen i det udenlandske selskab.*
2. *En erklæring fra det udenlandske selskab, jf. dog § 19, hvori selskabet angiver at ville påtage sig hvert år af egen drift senest den 31. januar at sende følgende oplysninger vedrørende ordningen for det foregående kalenderår til told- og skatteforvaltningen:*

³⁹ Lovbekendtgørelse nr. 283 af 2. marts 2022, skattekontrolloven § 17, stk. 1

- a. *De oplysninger, der er nævnt i § 17, stk. 1, nr. 1 og 2, og oplysninger til identifikation af ordningen, jf. § 17, stk. 1, nr. 3.*
- b. *Ordningens indestående ved kalenderårets udgang.*
- c. *Årets udbetalinger fra ordningen.*
- d. *Årets afkast af ordningen opgjort efter pensionsafkastbeskatningslovens §§ 3-5, medmindre selskabet i stedet sender oplysning om årets skattepligtige afkast opgjort som forskellen mellem på den ene side forsikringens kapitalværdi ved årets udgang med tillæg af udbetalinger i årets løb og på den anden side forsikringens kapitalværdi ved årets begyndelse med tillæg af indbetalinger i årets løb, i hvilket tilfælde selskabet i stedet for oplysning om ordningens indestående ved kalenderårets udgang, jf. litra b, sender oplysning om kapitalværdien af ordningen ved kalenderårets udgang. Efter pensionsafkastbeskatningslovens § 4, stk. 1, 1. pkt., skal dog alene medregnes forskellen mellem værdien af forsikringens depot ved indkomstårets udgang korrigeret efter pensionsafkastbeskatningslovens § 4, stk. 3, og værdien af forsikringens depot ved indkomstårets begyndelse korrigeret efter pensionsafkastbeskatningslovens § 4, stk. 4.*
- e. *Oplysning om ordningens ophør eller overdragelse med angivelse af tidspunktet for dette.”*

Oplysningspligten i henholdt til skattekontrollovens § 18 påhviler ejeren af ordningen at indsende de krævede oplysninger til Skatteforvaltningen, ikke det udenlandske selskab. Bestemmelsen fastslår, at hvis ejeren ikke sender oplysningerne i henhold til § 18, stk. 1, nr. 2, som omhandler det relevante kalenderår, inden årets udløb, skal ejeren selv inden udgangen fristens informere Skatteforvaltningen om de oplysninger, der er specificeret i § 18, stk. 1, nr. 2, litra a-e, for det foregående kalenderår. Dette krav sikrer, at alle nødvendige oplysninger vedrørende udenlandske pensions- og forsikringsordningen bliver rettidigt rapporteret til Skatteforvaltningen for at sikre korrekt og effektiv skattekontrol.

Beskatning af udenlandske pensionsordninger i Danmark:

Som nævnte tidligere i denne afhandling, pålægges individer, der indtræder i den fulde skattepligtig, vil blive skattepligtig af samtlige indkomster opnået i Danmark. Dette sker i henhold til globalindkomstprincippet, jf. Statsskattelovens § 4. I denne sammenhæng inkluderes også indtægter såsom udbetalinger og kapitalgevinster relateret til pensions- eller forsikringsordninger.

De grundlæggende regler for beskatning af udenlandske pensionsordninger er fastlagt i Pensionsbeskatningslovens § 53 A, medmindre specifikke betingelser for anvendelse af undtagelsesbestemmelser er opfyldt.

Det efterfølgende afsnit vil de relevante bestemmelser, der anvendes til beskatning af udenlandske pensionsordninger gennemgås.

Pensionsbeskatningslovens § 53 A:

Det følger af bestemmelserne i Pensionsbeskatningsloven, jf. Lovbekendtgørelse nr. 1327 af 10. september 2020, at pensions- og forsikringsordninger, der er etableret eller anskaffet den 18. februar 1992 eller senere, eller hvor den forsikrede eller pensionsberettigede selv har foretaget et valg, skal disse ordninger beskattes i overensstemmelse med reglerne i lovens § 53 A. medmindre sådanne ordninger opfylder betingelserne for anvendelsesområdet for undtagelsesbestemmelserne i Pensionsbeskatningsloven.

Paragraffen omfatter følgende ordninger:

1. *”Livsforsikring, der ikke omfattes af kapitel 1,*
2. *Livsforsikring, der opfylder betingelserne i kapitel 1, men hvor forsikringens ejer ved ordningens oprettelse har givet afkald på beskatning efter reglerne i afsnit I,*
3. *Pensionskasseordning, der ikke omfattes af kapitel 1,*
4. *Pensionskasseordning, der opfylder betingelserne i kapitel 1, men hvor den pensionsberettigede ved ordningens oprettelse har givet afkald på beskatning efter reglerne i afsnit I,*
5. *Syge- og ulykkesforsikring, der ejes af den forsikrede,*
6. *Livsforsikring, der omfattes af nr. 1, eller pensionskasseordning, der omfattes af nr. 3, men som er stillet til sikkerhed for et løfte om pension (pensionstilsagn) afgivet over for en direktør eller dennes efterladte i forbindelse med et ansættelsesforhold, samt garantiforsikring el. lign., som er oprettet med en direktør eller dennes efterladte som berettiget til ydelser fra forsikringen som sikkerhed for et tilsvarende løfte om pension,*
7. *Pensionsordning oprettet i pengeinstitutter eller kreditinstitutter, der ikke omfattes af kapitel 1,*

8. *Pensionsordning oprettet i pengeinstitut eller kreditinstitut, der opfylder betingelserne i kapitel 1, men hvor kontohaveren ved ordningens oprettelse har givet afkald på beskatning efter reglerne i afsnit I, og*
9. *pensionsordning, som har været godkendt af told- og skatteforvaltningen efter § 15 D, i det omfang pensionsordningen ikke omfattes af § 53 B.*⁴⁰

Pensionsbeskatningslovens § 53 A, som oprindeligt blev implementeret gennem Lov nr. 569 af 24. juni 1992, tjente til at komplementere den da gældende § 50. Over tid har der været en række tilføjelser og ændringer til denne bestemmelse, hvilket har udvidet dens anvendelsesområde til at omfatte en bredere vifte af ordninger.

Ved indførelsen af Pensionsbeskatningslovens § 53 A, som oprindeligt blev etableret ved Lov nr. 569 af 24. juni 1992, var anvendelsesområdet begrænset til livsforsikringsordninger, jf. bestemmelsen stk. 1 nr. 1 og 2. Dette område blev imidlertid udvidet med ophævelsen af § 50 gennem Lov nr. 429 af 26. juni 1998, så paragraffen også kom til at dække pensionskasser og pensionsfonde, der tidligere var reguleret under Pensionsbeskatningslovens § 50 og Statsskattelovens regler.

Lovændringen blev iværksat som følge af EU-domstolens afgørelse i ”Bachmann-dom”, med det formål at introducere symmetri i Pensionsbeskatningsloven og sikre overholdelse af de grundlæggende principper i EU-retten. Som tidligere nævnt i afhandlingen, påviste EU-Domstolens afgørelser i både ”Bachmann-sagen” og sagen ”Kommissionen mod Belgien”, at sammenhængen i skattesystemet kunne retfærdiggøres afvisningen af skattefordele for bidrag til udenlandske pensions- eller forsikringsordninger. Denne lovændring afspejler dermed en tilpasning til EU’s juridiske rammer, hvorved der søges at undgå diskrimination og sikre ligebehandling af indenlandske og udenlandske pensionsordninger.

Yderligere udvidelse skete med Lov nr. 1388 af 20. december 2004, hvor bestemmelsens anvendelsesområde blev udvidet til også at inkludere uafdækkede pensionstilsagn over for direktører og deres efterladte, ved indsættelsen af stk. 1, nr. 6.

⁴⁰ Lovbekendtgørelse nr. 1327 af 10. september 2020

Med Lov nr. 1534 af 19. december 2007 skete endnu en udvidelse, således at bestemmelsen også kom til at omfatte penge- og kreditinstitutordninger, der ikke er omfattet af lovens kapitel 1, samt pensionsordninger, der har været godkendt efter Pensionsbeskatningslovens § 15 D efter udløbet af 60 måneder, forudsat at betingelserne i § 53 B ikke er opfyldt.

Endelig blev anvendelsesområdet for § 53 A stk. 1, nr. 8 udvidet ved Lov nr. 1339 af 19. december 2008 til også at inkludere penge- og kreditinstitutordninger, der var omfattet af lovens kapitel 1, men hvor pensionsopspareren ved oprettelsen af ordningen aktivt vælger at blive beskattet efter reglerne i denne bestemmelse.

Retspraksis viser, at Pensionsbeskatningslovens § 53 A ikke gælder for offentligt administrerede ordninger, som bekræftet i Landsskatterettens afgørelse i TSF 2001, 252. hvor skatteankenævnet begrundede deres afgørelse med følgende ” *at dagpenge fra en frivillig offentlig ordning ikke er omfattet af pensionsbeskatningslovens § 53 A og overgangsreglerne i lov nr. 429 af 26/6 1998 § 6, stk. 3. De modtagne dagpenge er derimod skattepligtige i henhold til statsskattelovens § 4 litra c. Der er herved blandt andet henvist til, at ved ændring af pensionsbeskatningsloven den 28/6 1998 er sygeforsikringer, der tidligere var omfattet af pensionsbeskatningslovens § 50, stk. 1, nr. 3, overført til pensionsbeskatningslovens § 53 A, således at manglende fradragsret for præmien medfører skattefrie udbetalinger, og modsat vedrørende fradragsberettigede udenlandske ordninger, hvor sumudbetalinger bliver skattepligtige. Af indledning til lovforslag 98 1997/1998 fremgår, at det er hensigten at skabe en skattemæssig ligestilling af indkomstskattepligtige forsikrings- og pensionsordninger, hvad enten disse er oprettet i Danmark eller i udlandet, og hvad enten der er tale om forsikringer eller ordninger oprettet i pensionskasser. Det fremgår ikke af lovtekst, -forslag, bemærkninger eller lignende, at offentlige sygeforsikringsordninger er omfattet af pensionsbeskatningslovens § 53 A eller tidligere pensionsbeskatningslovens § 50. Der er videre henvist til, at sygeforsikring gennem den frivillige ordning ligesom andre offentlige sygeforsikringer må anses for en social sikring. Indbetalingen til ydelserne dækker kun en del af udgifterne, og resten er finansieret over skatterne. Det er ikke skatteankenævnets opfattelse, at den frivillige ordning er omfattet af skattefriheden i pensionsbeskatningslovens § 53 A, idet ordningen ikke er oprettet på almindelige forsikringsretlige vilkår gennem et privat forsikringsselskab eller lignende. Der er endvidere henvist til, at årsagen til, at præmien til den frivillige forsikringsordning ikke er fradragsberettiget, er, at der i 1977 blev lavet en lovændring, således at forsikringspræmien blev halveret til gengæld for mistet fradragsret”.*

Landsskatteretten tiltrådte ligeledes skatteankenævnets afgørelse med følgende bemærkning, ”*tiltræde det af skatteankenævnet anførte, hvorefter den frivillige dagpengesikring i henhold til lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel § 20, der er en offentligt administreret ordning, ikke er omfattet af pensionsbeskatningslovens § 53 A. Retten finder herefter, at de modtagne ydelser er skattepligtig indkomst i henhold til statsskattelovens § 4, litra c.*”.⁴¹

Indbetalinger på en § 53 A-ordning:

I henhold til Pensionsbeskatningslovens § 53 A, stk. 2, er det fastslået, at præmier eller bidrag til pensionsordninger der henhører under bestemmelsens stk. 1, ikke kan trækkes fra ved beregningen af den skattepligtige indkomst. Det er yderligere bestemt, at indbetalinger foretaget af en nuværende eller tidligere arbejdsgiver til en medarbejders pensionsordning skal inkluderes i medarbejderens skattepligtige indkomst.

Beskatning af værditilvæksten:

Bestemmelserne i Pensionsbeskatningslovens afsnit II A, herunder beskatning af værditilvæksten af pensions- forsikringsordninger, der er specificeret i Pensionsbeskatningslovens § 53 A, stk. 3 finder udelukkende anvendelse på personer, der er fuldt skattepligtige i Danmark, hvilket betyder at begrænset skattepligtige personer, der har pensionsordninger gennem danske pensionsinstitutter, ikke vil blive underlagt dansk afkastbeskatning på disse ordninger. Hovedintentionen med denne lovændring var skabe symmetri i skattesystemet og dermed ligestilles udenlandske pensionsordninger med tilsvarende ordninger, der er oprettet i pensions-forsikringsinstitutter med hjemsted i Danmark.

I henhold til pensionsbeskatningslovens § 53 A, stk. 3, skal værditilvæksten af pensions- og livsforsikringsordninger, som er omfattet af samme lovs § 53 A, stk. 1, medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Dette følger af personskattelovens § 4, stk. 1, nr. 13, hvor sådan værditilvækst beskattes som kapitalafkast. Det er dog væsentligt at bemærke, at syge- og ulykkesforsikringer i bestemmelsens stk. 1, nr. 5 garantiforsikringer og lignende i stk. 1, nr. 6 samt rene risikoforsikringer i stk. 4 er ikke underlagt kapitalværdibeskatning efter denne bestemmelse.

Rene risikoforsikringer, kategoriseret under livsforsikringer, der indeholder et ”risikoelement” der udelukkende kommer til udbetaling i tilfælde af forsikringstagernes død eller invaliditet inden for

⁴¹ TSF 2001, 252

en prædefineret periode, der maksimalt strækker sig til forsikringstagerens 80-års fødselsdag. Lovændringen vedtaget i Lovbekendtgørelse nr. 294 af 29. april 2000 udvider denne definition til også at inkludere forsikringsaftaler, der tillader udbetaling, hvis den forsikrede pådrager sig en livstruende sygdom før udløbet af den aftalte forsikringsperiode, jf. Bekendtgørelse nr. 1293 af 13. december 2012 vedrørende definitionen af livstruende sygdomme. En væsentlig karakteristik ved disse forsikringer er, at de ikke besidder nogen tilbagekøbsværdi. I henhold til den gældende særregel, skal bonustilskrivninger, der tildeles i løbet af forsikringens varighed, ikke underlægges beskatning for disse specifikke forsikringer.⁴²

Fritagelsen for beskatning af kapitalværditilvæksten, som tidligere beskrevet, gælder også for syge- og ulykkesforsikringer, der ejes af forsikringstageren selv. Derudover omfatter denne fritagelse ligeledes livsforsikringer eller pensionskasseordninger, som i løbet af indkomståret anvendes som sikkerhed for et løfte om pension (pensionstilsagn), der gives til en direktør eller dennes efterladte som en del af et ansættelsesforhold. Dette er specificeret i stk. 1, nr. 6.⁴³

Såfremt der i et indkomstår er værditilvæksten negativt, kan dette modregnes i fremtidige positivt værditilvækst for samme ordning. Et resterende tab på ordningen kan fremføres. Til dette formål har skattestyrelsen udarbejdet en blanket (blanket 04.055) på skat.dk, der så indsendes hvert år indtil der ikke er et tab til fremførsel på ordningen.

Opgørelsen af værditilvæksten efter bestemmelsens stk. 3, foretages som forskellen mellem ordningens ultimo værdi og primo værdi, for den pågældende indkomståret, tillagt eventuelle udbetalinger foretaget i løbet af året.

Landsskatteretten har i TfS 2003, 386 taget stilling til beskatning af værditilvæksten på en forsikringsordning, hvor den forsikrede indtræder i den fulde skattepligt til Danmark midt i et indkomstår. Ifølge landsskatteretten skal kun den del af værditilvæksten livsforsikringen der er kan henføres til den periode den forsikrede har optjent efter tilflytning til Danmark, der skal beskattes i Danmark. Landsskatteretten begrundes således ” *Det følger af personskattelovens § 14, at såfremt indkomstansættelsen for en person omfatter en periode, der er kortere end et år, skal såvel den skattepligtige indkomst som den personlige indkomst og kapitalindkomsten omregnes til*

⁴²Forslag til Lov om ændring af pensionsbeskatningsloven, realrenteafgiftsloven, fondsbeskatningsloven, kildeskatteloven og skattekontrolløven, nr. 98 af 2. juni 1998, Bemærkninger til de enkelte bestemmelser, Til § 53 A.

⁴³ Lov nr. 1388 af 20. december 2004

helårsindkomst. På grundlag af de opgjorte helårsindkomster beregnes helårsskat efter §§ 6-9. Den beregnede helårsskat nedsættes efter forholdet mellem delårsbeløbene og helårsbeløbene.

Ved omregningen sondres der mellem engangsindtægter og løbende indtægter. Engangsindtægter indgår med samme beløb i delperiodens indkomst og i helårsindkomsten. I den konkrete sag, hvor klageren indvandrede pr. 1. august 1999 og fra denne dag blev fuld skattepligtig til Danmark, jf. kildeskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1, og § 6, finder retten, at det afkast der blev tilskrevet klagerens livsforsikring for 1999, skal anses for at være en engangsindtægt, hvorefter der ikke skal ske periodisering af beløbet. Retten har herved bl.a. henset til karakteren af indtægten. Afkastet tilskrives en gang årligt, men kan svinge meget i løbet af året. Retten finder således ikke, at afkastet kan sammenlignes med renteindtægter.”

Udbetalinger fra en § 53 A- ordning:

Udbetalinger fra udenlandske pensions- eller forsikringsordninger, der falder ind under reglerne i pensionsbeskatningslovens § 53 A, er som udgangspunkt skattefrie. Har pensionsopsparerer /forsikringsejeren haft ved opgørelsen af den skattepligtig indkomst i den pågældende land, hvor personen er hjemmehørende hel eller delvis har fået fradrags-/ bortseelsesret for indbetalingerne medregnes den del, der svarer til den fradrags-/bortseelserettiget indbetaling, til den pågældendes skattepligtig indkomst.

Ifølge en formodningsregel, hvis pensionsopsparerer eller forsikringsejeren har været skattepligtig i udlandet i hele eller dele af perioden for indbetaling til ordningen, antages det, at der har været ret til fradrag eller bortseelse for disse indbetalinger. Derfor påhviler det modtageren af udbetalingerne fra pensionsordningen at dokumentere eller sandsynliggøre, at der ikke har været fradrags-/ bortseelsesret for indbetalingerne.

Dokumentation og sandsynliggørelse af ingen fradrags-/bortseelsesretten kan være en udfordring, at fremskaffe. Dette kan dog tilvejebringes ved at en kompetent myndighed erklærer og underskriver blandt andet en ”Erklæring om ingen fradragsret for indbetaling på forsikrings-/pensionsordning” (blanket 07.062) fra skat.dk

Undtagelsesreglen for skattefri udbetaling af en § 53 A ordning er baseret på et symmetriprincip, dette princip indebærer, at hvis indbetalinger til ordningen har været fradrags- eller bortseelse berettigede, så skal et tilsvarende beløb beskattes ved udbetaling. Dette gælder især for ordninger

godkendt efter pensionsbeskatningslovens § 15 D, som efter en periode på 60 måneder ikke længere omfattes af denne bestemmelse og ikke opfylder kravene i pensionsbeskatningslovens § 53 B.

Udbetalinger fra ordninger, der ligner danske kapitalforsikringer eller pensionsspareordninger, beskattes med 75 %, hvis udbetalingen sker under visse betingelser, såsom når den pensionsberettigede har nået pensionsalder, ved invaliditet, ved livstruende sygdom, eller i tilfælde af død, jf. pensionsbeskatningslovens § 53 A, stk. 5, 2. punktum.

Pensionsbeskatningslovens § 53 B:

Det følger af bestemmelserne i Pensionsbeskatningsloven, jf. Lovbekendtgørelse nr. 1327 af 10. september 2020, at pensions- og forsikringsordninger, der er etableret eller anskaffet den 18. februar 1992 eller senere, eller hvor den forsikrede eller pensionsberettigede selv har foretaget et valg, skal disse ordninger beskattes i overensstemmelse med reglerne i lovens § 53 B.

Paragraffen omfatter følgende ordninger:

1. *”Livsforsikring, der ikke omfattes af kapitel 1,*
2. *Pensionskasseordning, der ikke omfattes af kapitel 1,*
3. *Syge- og ulykkesforsikring, der ejes af den forsikrede, og*
4. *Udenlandske pensionsordninger oprettet i pengeinstitutter”⁴⁴*

Pensionsbeskatningslovens § 53 B, som oprindeligt blev implementeret gennem Lov nr. 429 af 26. juni 1998, bestemmelsen skulle erstattes ”mobilitetsreglen” i den dagældende pensionsbeskatningslovs § 53 A, stk. 6-7, der oprindeligt var indført i februar 1992 efter anmodning fra forsikringsbranchen.⁴⁵

Hensigten med indførelsen af § 53 B var at sikre, at vandrende arbejdstagere der medbragte deres udenlandske pensionsordninger, hvortil der var fradragsret i deres hjemland, ikke skulle beskattes af værditilvæksten efter pensionsbeskatningslovens § 53 A, og dermed fremme arbejdskraftens frie bevægelighed.⁴⁶ Denne bestemmelse sikrer, at både danske og udenlandske borgere, som har været

⁴⁴ Lovbekendtgørelse nr. 1327 af 10. september 2020, Pensionsbeskatningsloven.

⁴⁵ Pensionsbeskatningsloven med kommentar s. 435

⁴⁶ Forslag til Lov om ændring af pensionsbeskatningsloven, realrenteafgiftsloven, fondsbeskatningsloven, kildeskatteloven og skattekontrolloven, nr. 98 af 2. juni 1998, Bemærkninger til den enkelte bestemmelse, Til § 53 B.

beskæftigelse i udlandet og har oprettet pensionsordninger i den forbindelse, kan flytte til Danmark uden at deres pensions-/forsikringsordninger bliver underlagt dansk beskatning før den er udbetalt.

Der er desuden to betingelser der skal være opfyldt for at en pensions-/ forsikringsordning kan blive omfattet af denne bestemmelse.

Den første betingelse er at pensions-/forsikringsordningen er oprettet på et tidspunkt, hvor forsikringstageren eller den pensionsberettigede enten ikke var underlagt den fulde skattepligt i henhold til kildeskattelovens § 1. eller var fuldt skattepligtig efter kildeskattelovens § 1, men efter bestemmelserne i en dobbelt beskatningsoverenskomst var skattemæssigt hjemmehørende i et andet land, på Færøerne eller i Grønland, jf. bestemmelsens stk. 2, hvilket kan være tilfældet med personer fraflytter Danmark men har en bolig til rådighed.

Den anden betingelse er at præmier eller bidrag på ordningen skal have været fuldt fradragsberettigede i den positive indkomst i det land, hvor forsikringstageren/pensionsberettigede var skattepligtig på indbetalingstidspunktet, efter det pågældende lands skattelovgivning. Der skal derfor foreligge en positiv skattepligtig indkomst i det land, hvor livsforsikringsindbetalingen finder sted, svarende mindst til størrelsen af indbetalingen, for så vidt angår arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger skal præmier eller indbetalinger foretaget af en arbejdsgiver ikke må være medregnet i den forsikredes skattepligtige indkomst på indbetalingstidspunktet i overensstemmelse med det relevante lands skattelovgivning.

Denne betingelse kræver, at der reelt har været anvendt fradrag eller bortseelse for de foretagne indbetalinger i opgørelsen af den skattepligtige indkomst i det pågældende land. Det er derfor ikke tilstrækkeligt, at der blot eksisterer en ret til fradrag eller bortseelse.

Såfremt fradrags-/bortseelsesretten efter de udenlandske skatteregler er begrænset til, for eksempel til et bestemt beløb, eller hvis kun arbejdsgiverens indbetalinger er skattefrie, finder den pågældende kan ordningen ikke blive beskattet efter reglerne i pensionsbeskatningslovens § 53 B. Dette skyldes kravet om, at samtlige indbetalinger skal have givet er foretaget med fradrag/bortseelse.

I sådanne tilfælde vil ordningen i stedet falde ind under hovedreglen, altså pensionsbeskatningslovens § 53 A. Dette indebærer en væsentlig fordel for ejeren, hvis vedkommende forbliver bosat i Danmark indtil pensionen udbetales. Selvom lovens § 53 A beskatter løbende værditilvæksten i

modsatning til § 53 B, vil det ikke være hele udbetalingen, der kommer til beskatning men kun den del, der har været fradrags-/bortseelsesret for.

Har den forsikringstageren eller den pensionsberettigede foretaget indbetalinger i perioden efter, at vedkommende blev skattepligtig til respektive hjemmehørende i Danmark, og som ikke har kunnet skattebegunstiges ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst her i landet eller i udlandet, vil ordningen stadig blive omfattet af bestemmelsen, selvom der ikke har været fradrag/bortseelse efter tilflytningen til Danmark efter pensionsbeskatningslovens § 53 B, stk. 6, 3. punktum.

Indbetalinger på en § 53 B-ordning:

Det fremgår Pensionsbeskatningslovens § 53 B, stk. 4, at indbetalinger på pensionsordninger der henhører under bestemmelsens stk. 1, ikke kan trækkes fra ved beregningen af den skattepligtige indkomst. Det er yderligere bestemt, at indbetalinger foretaget af en nuværende eller tidligere arbejdsgiver til en medarbejders pensionsordning skal inkluderes i medarbejderens skattepligtige indkomst. Dette svarer til indbetalinger på en § 53 A.

Beskatning af værditilvæksten:

Efter pensionsbeskatningsloven § 53 B, stk. 5, ses der bort fra værditilvæksten på ordninger, der er omfattet af bestemmelsen ved fastsættelse af den skattepligtige indkomst. Dette inkluderer også renter og bonustilskrivninger. Denne bestemmelse blev indført, som tidligere nævnt, for at imødekomme behovene hos indvandrende arbejdstagere med udenlandske pensionsordninger. Formålet med disse regler, som fremgår af bemærkningerne til bestemmelserne, var at forhindre, at sådanne ordninger skulle virke som en hindring for arbejdskraftens fri bevægelighed.

Udbetalinger fra en § 53 A- ordning:

Efter lovens § 53 B, stk. 6, beskattes pensionsudbetalinger efter symmetriprincippet hvor udbetalingerne beskattes i det omfang, der tidligere er givet fradrags- eller bortseelsesret for indbetalingerne. Idet der ses bort fra værditilvæksten løbende, vil denne også blive beskattet på udbetalingstidspunktet.

Udbetalinger fra ordninger, der ligner danske kapitalforsikringer eller pensionsspareordninger, beskattes med 75 %, hvis udbetalingen sker under visse betingelser, såsom når den

pensionsberettigede har nået pensionsalder, ved invaliditet, ved livstruende sygdom, eller i tilfælde af død, jf. pensionsbeskatningslovens § 53 B, stk. 6, 2. punktum.

EU-konformitet:

Det primære formål med § 15 C og D i Pensionsbeskatningsloven er at tillade fradrags- og bortseelsesret for bidrag til udenlandske pensionsordninger. Imidlertid er kravene til disse udenlandske ordninger så strenge, at det i praksis er muligt under § 15D at få godkendt en ordning, som i store træk svarer til en dansk pensionsordning som beskrevet i lovens kapitel 1. For pensionsinstitutter er de danske regler så indskrænkende, at et udenlandsk selskab sandsynligvis kunne overveje at etablere sig i Danmark i stedet. Selvom kravet om fradrags- og bortseelsesret for bidrag til udenlandske pensionsordninger teknisk set er opfyldt, resulterer bestemmelserne i § 15C i, at det bliver unødigt besværligt for udenlandske tjenesteudbydere at tilbyde deres ydelser i Danmark, hvilket reelt begrænser deres muligheder.⁴⁷

Betingelserne specificeret i Pensionsbeskatningslovens § 15D er hovedsageligt implementeret som sikkerhedsforanstaltninger for at beskytte det danske skattesystem mod misbrug. I den efterfølgende analyse vil der blive fokuseret på, om disse værneregler er i overensstemmelse med EU-retten. Denne undersøgelse vil vurdere, hvorvidt de etablerede regler både opfylder deres formål om at beskytte det nationale skattesystem og samtidig overholder de juridiske rammer, som EU-retten stiller.

Fradragsbestemmelserne i Pensionsbeskatningsloven:

Hvis en EU-arbejdstager, der allerede har en udenlandsk pensionsordning, ønsker at flytte til Danmark for at arbejde, er der to muligheder for at opnå skattefradrag for indbetalinger til denne pensionsordning i henhold til de danske skattelove. Disse muligheder er fastlagt i Pensionsbeskatningslovens §§ 15 C og 15 D, som nævnt tidligere i afhandlingen.

Pensionsbeskatningslovens § 15 C omhandler godkendelse af pensionsinstitutter og specifikke typer af pensionsordninger. Efter bestemmelsen er det pensionsinstituttet, der har ansvaret for det administrative arbejde for at opnå godkendelse af en pensionsordning. For at blive godkendt skal pensionsordningen opfylde de betingelser, der er fremgår af Pensionsbeskatningslovens kapitel 1.

⁴⁷ Skatteværn og EU-frihed, s. 472 ff.

det er værd at bemærke at borgere også har mulighed for at ansøge om godkendelse af deres pensionsordning under denne regel.

En væsentlig fordel ved, at det er pensionsinstituttet, der ansøger om godkendelsen er at godkendelsen ikke kun gælder for en periode på 60 måneder, som er tilfældet efter § 15 C men indtil enten pensionsinstituttet selv vælger at opsiges sin godkendelse i Danmark, eller der sker ændringer i ordningen, der bevirker, at den ikke længere opfylder betingelserne i lovens kapitel 1. Hvis en af disse situationer opstår, vil de danske skattemyndigheder trække godkendelsen tilbage.

Dette giver en mere langsigtet sikkerhed for pensionsinstitutter og deres kunder, hvilket kan være særlig relevant for personer, der planlægger at bo og arbejde i Danmark over en længere periode.

En væsentlig ulempe ved lovens § 15C er den betydelige administrative indsats, som kræves fra det udenlandske pensionsinstitut for, at opnå godkendelse i henhold til de danske regler. Godkendelse af udenlandske pensionsordninger og pensionsinstitutter samt reglerne for skattefrihed ved udbetalinger fremgår Bekendtgørelse nr.1193 af 13. december 2012, heri specificeres proceduren for godkendelse af en udenlandsk pensionsordning. Denne proces indebærer betydelige administrative krav for det udenlandske pensionsinstitut, hvilket potentielt kan være problematisk i forhold til EU-retten.

I modsætning til pensionsbeskatningsloven § 15 C, hvor det er pensionsinstituttet, der står for det administrative arbejde for godkendelse, placerer lovens § 15 D den administrative byrde på borgeren, der ansøger om godkendelse af en udenlandsk pensionsordning. I denne situation er det op til borgeren selv at indsamle og fremlægge den nødvendige dokumentation i overensstemmelse med Bekendtgørelse nr.1193 af 13. december 2012. Dette kan indebære en betydelig indsats fra borgernes side, da de skal sikre, at alle relevante dokumenter og oplysninger er korrekte og fuldstændige for at opfylde de krav, der er fastsat for godkendelse af deres udenlandske pensionsordning i Danmark.

En fordel ved at anvende pensionsbeskatningslovens § 15 D er, at kravene til den pensionsordning, der ønskes skattefradrag for, er mindre strikte. Den pågældende ordning skal overordnet set blot ligne en pensionsordning, som den er defineret i lovens kapitel 1. Denne fleksibilitet betyder, at der ikke er lige så præcise krav til pensionsordningens specifikke udformning som i pensionsbes-

katningsloven § 15 C. Derfor kan det ofte være lettere at opnå godkendelse for en pensionsordning under lovens §15 D.

Begrænsningen ved at anvende lovens § 15 D er, at godkendelsesperioden er begrænset til 60 måneder. Efter denne periode kan der ikke længere opnås skattefradrag for indbetalinger til pensionsordningen, selvom udbetalingerne forbliver skattefri. Desuden ligger den administrative ansvar for at indsamle og fremlægge bevis for, at alle krav til godkendelse er opfyldt, hos den enkelte borger, hvilket tilføjer en yderligere byrde for de personer, der vælger denne mulighed.

Derfor kan det konkluderes, at for EU-arbejdstagere, der overvejer at bosætte sig i Danmark for en periode, der overstiger 60 måneder, vil det være mest hensigtsmæssigt at forsøge at få deres udenlandske pensionsordning godkendt efter § 15 C og omvendt er det for EU-arbejdstagere, som planlægger et kortere ophold i Danmark, specifikt under 60 måneder, og som ofte flytter mellem lande, vil det være mere fordelagtigt at søge om godkendelse under § 15 D, hvor kravene til pensionsordningens struktur er lempeligere.

Kapitel 7:

Konklusion:

EU-domstolens dom C-204/90 Bachmann-sagen gjorde, at Danmark blandt andre lande ændrede pensionsbeskatningslovens, således at der skulle være symmetri i den fradrag/ bortseelse, der gives for indbetalinger og beskatning af udbetalingerne på udbetalingstidspunkt. Som følge af disse lovændringer, blev den daværende pensionsbeskatningslovens § 50 ophævet og i lovgivningen blev der indsat § 53 B, der med efterfølgende ændringer og sammen med lovens § 53 A omfattede beskatningen af udenlandske pensionsordninger.

den 30. januar 2007 afsagde EU-domstolen traktatbrudssagen mod Danmark i det den daværende pensionsbeskatningsloven ikke indrømmede skattelettelse for ordninger, der var oprettet i pensions-/forsikringsinstitutter uden hjemsted i Danmark, EU-domstolen kom frem til at den danske pensionslovgivning var i strid med de frie bevægeligheder og Danmark blev tvunget til at ændre pensionsbeskatningsreglerne, så ordninger oprettet i pensions-/ forsikringsselskaber inden for EU/EØS blev skattemæssigt behandlet som tilsvarende ordninger i institutter med hjemsted i Danmark.

pensionsbeskatningsloven blev yderligere revideret, således at pensions-/forsikringsordninger, der er oprettet i andre EU/EØS lande kunne ved tilflytning til Danmark få sine udenlandske ordning godkendt såfremt instituttet/ordningen opfylder betingelserne i Pensionsbeskatningslovens §§ 15 C og 15 D.

ændringen af pensionsbeskatningsloven både i forhold til beskatningsreglerne og fradragsreglerne gør pensionsbeskatningsloven mere EU-konform, men betingelserne for at blive omfattet af reglerne er så restriktive, at det nærmest er umuligt for både fysiske og juridiske personer at opfylde.

Bøger:

- Skatteværn og EU-frihed, 1. udgave 2010
- Retssikkerhed og juridisk metode, 2. udgave 2018
- Retsvidenskabsteori, 1. udgave 2014
- International Skatteret, 4. udgave 2017
- Pensionsbeskatningsloven med kommentar, 1. udgave 2005
- Lærebog om indkomstskat, 17. udgave 2017
- Grundlæggende pensionsbeskatning, 1. udgave 1992.

Love:

- Pensionsbeskatningsloven
- Personskatteloven
- Skattekontrolloven
- Kildeskatteloven
- Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF)
- Rådets direktiv 77/799/EØF af 19. december 1977 om gensidig bistand mellem medlemsstaternes kompetente myndigheder inden for området direkte skatter. Direktivet har været ændret fem gange og senest ved direktiv 2018/822/EU af 25. maj 2018.

Domme:

- C-204/90, Bachmann-dommen
- C-150/04, kommissionen mod Danmark
- C-300/90, Kommissionen mod Belgien
- TfS 2003, 386

juridisk vejledning:

A.A.8.3.2.2.2.1.1 Særligt om praksis underkendt af EU-Domstolen

C.A.10.3.2.1.1 Generelle regler og krav for ordninger godkendt efter PBL § 15 C

C.A.10.3.2.2 Ordninger godkendt efter PBL § 15 D

C.A.10.4.2.4.5 Beskatning af udbetalinger

C.A.10.4.2.4.6 Beskatning af afkast

artikler/links:

<https://www.oecd.org/finance/Stocktaking-Tax-Treatment-Pensions-OECD-EU.pdf>

<https://betterfinance.eu/wp-content/uploads/DENMARK-The-Real-Return-Long-Term-Pension-Savings-Report-2022-Edition.pdf>

https://pro.karnovgroup.dk/b/documents/7000635386?dq=%20Jesper%20Hjetting%20og%20Åse%20Kogsbøll#MI_SU_1992_303

https://taxation-customs.ec.europa.eu/pension-taxation_en

<https://pro.karnovgroup.dk/b/documents/7000245758>

<https://pro.karnovgroup.dk/b/documents/7000374679>

https://pro.karnovgroup.dk/b/documents/7000279463?dq=bachmann#SR20030161-JUB_20110419032012_68

https://pro.karnovgroup.dk/b/documents/7000635412?dq=Bachmann%2C%20pensionsbeskatning#MI_SU_2007_72

https://pro.karnovgroup.dk/b/documents/7000549252?dq=Bachmann%2C%20pensionsbeskatning#MI_SU_2001_357

https://pro.karnovgroup.dk/b/documents/7000635344?dq=Bachmann%2C%20pensionsbeskatning#MI_SU_2002_367

<https://pro.karnovgroup.dk/b/documents/7000635412>

<https://pro.karnovgroup.dk/b/documents/7000548339>

<https://pro.karnovgroup.dk/b/documents/7000547806>

<https://pro.karnovgroup.dk/b/documents/7000548328>

https://pro.karnovgroup.dk/b/documents/7000548330#MI_SU_2008_84

<https://pro.karnovgroup.dk/b/documents/7000548330>

<https://pro.karnovgroup.dk/b/documents/7000548328?dq=Dansk%20pensionsbeskatning%20i%20EU-retlig%20belysning%20->

<https://pro.karnovgroup.dk/b/documents/7000548328?dq=Dansk%20pensionsbeskatning%20i%20EU-retlig%20belysning%20-%20en%20retlig%20vurdering%20af%20Danmarks%20reaktion%20på%20dommen%20over%20Danmark%20i%20sag%20C->

[150%2F04%2C%20Kommissionen%20mod%20Danmark#MI_SU_2008_86](https://pro.karnovgroup.dk/b/documents/7000548328?dq=Dansk%20pensionsbeskatning%20i%20EU-retlig%20belysning%20-%20en%20retlig%20vurdering%20af%20Danmarks%20reaktion%20på%20dommen%20over%20Danmark%20i%20sag%20C-150%2F04%2C%20Kommissionen%20mod%20Danmark#MI_SU_2008_86)

<https://pro.karnovgroup.dk/b/documents/7000547806?dq=Om%20ET%20og%20pensionsbeskatning%3A%20perspektiverne%20for%20det%20danske%20pensionssystem%20efter%20C->

[150%2F04#MI_SU_2012_181](https://pro.karnovgroup.dk/b/documents/7000547806?dq=Om%20ET%20og%20pensionsbeskatning%3A%20perspektiverne%20for%20det%20danske%20pensionssystem%20efter%20C-150%2F04#MI_SU_2012_181)

<https://skat.dk/hjaelp/satser>

<https://skat.dk/borger/aarsopgoerelse-forskudsopgoerelse-og-indkomst/pension-og-efterloen/skat-af-pensionsafkast>

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/HTML/?uri=OJ:C:2012:326:FULL>

<https://www.dr.dk/nyheder/penge/danmark-taber-pensionssag-ved-ef-domstol>

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:52001DC0214>

kommissionens meddelelse, 2001 om” Afskaffelse af skattemæssige hindringer for grænseoverskridende ydelse af arbejdsmarkedsorienteret pension”.